

Zápisnica
z trinásteho zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva,
národnostné menšiny a rodovú rovnosť
5. februára a 9. apríla 2014, 14:30 hod., Úrad vlády SR

Návrh programu:

- Otvorenie;
1. Informácia verejnej ochrankyne práv Jany Dubovcovej o svojich zisteniach a odporúčaniach v súvislosti s policajným zásahom v Moldave n/Bodvou dňa 19.6.2013 (predkladajú členky a členovia rady Kálmán Petőcz, Šarlota Pufflerová, Adriana Mesochoritsová, Martin Macko, Janka Debrecéniová);
 2. Informácie o záveroch zasadnutí výborov rady a návrh uznesenia rady k „Návrhu stanoviska k poslaneckým návrhom ústavného zákazu manželstiev rovnakého pohlavia“ (prezentujú podpredsedovia a podpredsedníčky výborov);
 3. Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2013 a návrh na jeho aktualizáciu (predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR);
 4. Návrh plánu činnosti rady na rok 2014 (predkladá podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR);
 5. Návrh dodatku č. 4 k štatútu rady (predkladajú členky a členovia rady Kálmán Petőcz, Šarlota Pufflerová, Adriana Mesochoritsová, Martin Macko, Janka Debrecéniová v spolupráci s podpredsedom vlády a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR);
 6. Informácia o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR, návrh uznesenia rady k ďalšiemu procesu prípravy stratégie (uvedú podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a jeho poradca pre prípravu stratégie Pavol Demeš);
 7. Návrh dodatku k štatútu Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (predkladá podpredsedníčka výboru Irena Bihariová);
 8. Informácia ministra spravodlivosti SR o príprave novelizácie zákona o zriadení strediska a informácia výkonného riaditeľa Slovenského národného strediska pre ľudské práva o úlohách strediska na najbližšie obdobie;
 9. Návrh uznesenia rady k prioritám dotačných výziev rezortov zastúpených v rade na základe odporúčania Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (predkladá podpredsedníčka výboru Irena Bihariová);
 10. Návrh uznesenia rady k plneniu opatrenia Integračnej politiky SR (uvedie podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR);
 11. Rôzne:
 - a) Informácia o rokovaní pracovnej skupiny rady k možnostiam skvalitnenia procesu poskytovania dotácií v ľudskoprávnej oblasti (uvedie podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR);
 - b) Výzva na zasielanie nominácií na dve neobsadené miesta zástupcov rady v Rade vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie (uvedie podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR).
 - c) Informácia o Analýze a evaluácii štyroch dialógov o verejných politikách k časti týkajúcej sa prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR.

Zhrnutie rokovania v rámci jednotlivých bodov

Otvorenie

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Otvoril v poradí trináste zasadnutie Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“). V úvode rokovania zhrnul najdôležitejšie skutočnosti súvisiace s mandátom a činnosťou rady od jej ostatného zasadnutia v decembri 2013.

2/ V úvode privítal pani Dagmar Hornú, ktorú vymenoval za novú expertku rady na základe odporúčania pani profesorky Silvie Mihálikovej a ďalších členov rady zastupujúcich občiansku komoru. Vyjadril presvedčenie, že expertný potenciál pani Hornej bude prínosom pre činnosť rady.

3/ Vzhľadom na naliehavé pracovné povinnosti s predsedom vlády SR navrhol rokovanie rady po dvoch hodinách prerušiť a pokračovať v novom termíne.

4/ Informoval, že odborné podujatia, workshopy, semináre, diskusné fóra pre jednotlivé témy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR (ďalej len „stratégia“) úspešne prebiehajú. Je k dispozícii už prvý písomný výstup k oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím a v poslednej fáze je príprava výstupu k oblasti práv seniorov. Koordinačná skupina rady pre prípravu stratégie sa od ostatného zasadnutia rady stretla dvakrát, 16. januára a 3. februára. Bolo odsúhlasené jej rozšírenie o dvoch členov, zástupcov Slovenského národného strediska pre ľudské práva a Kancelárie verejného ochrancu práv. S cieľom urýchlenia a zároveň zlepšenia koordinácie tvorby stratégie bola obnovená činnosť riadiaceho výrobu a redakčného tímu. Koordinačná skupina odporučila ich nové zloženie, o ktorom bude rada informovaná v samostatnom bode.

5/ Na ostatnom zasadnutí rady bola so zámerom zefektívnenia a skvalitnenia jej činnosti zriadená ad hoc pracovná skupina. Výsledkom konštruktívnej spolupráce jej členov je návrh dodatku č. 4 k štatútu rady, ktorý zavádza viaceré dôležité zmeny.

6/ Bola taktiež vytvorená osobitná pracovná skupina k skvalitneniu procesu poskytovania dotácií v ľudskoprávnej oblasti. Má za sebou prvé stretnutie a o priebehu diskusie a o výsledkoch bude informovať v bode rôzne.

7/ Vzhľadom na polarizované reakcie, ktoré sprevádzali nedávne prijímanie dodatku č. 4 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, sa 4. februára stretol s členmi výboru s cieľom spoločne prediskutovať situáciu, ktorá nastala. Jeho záujmom ako predsedu rady je, aby výbor zastupoval rovnocenným a plnohodnotným spôsobom záujmy všetkých národnostných menšín a to je možné iba za účasti a spolupráce všetkých členov výboru. Navrhol zriadenie pracovnej skupiny pozostávajúcej zo zástupcov trinástich národnostných menšín tak, že každá menšina bude mať v pracovnej skupine jedného člena a bolo dohodnuté, že členovia pracovnej skupiny do týždňa zašlú na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR svoje návrhy s cieľom zefektívnenia činnosti výboru a eventuálne návrhy úprav štatútu. V najbližšej dobe bude rokovať aj s predsedom vlády SR ohľadom obsadenia postu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny.

8/ Vláda SR dňa 8. januára 2014 schválila zriadenie nového orgánu - Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie. Táto rada bude poradným orgánom vlády SR pre oblasť práv seniorov s cieľom reagovať na prierezový a celospoločenský charakter tejto problematiky, ktorá presahuje doposiaľ uplatňovaný ľudskoprávny rozmer vo Výbore pre seniorov. V rámci konštituovania novej rady bolo s rezortom práce dohodnuté prepojenie oboch rád, čím sa zároveň mení aj úroveň zastúpenia agendy seniorov v rade, keďže jej doterajším členom bol podpredseda Výboru pre seniorov. V rade bude rada pre seniorov zastúpená svojím podpredsedom zastupujúcim mimovládne neziskové organizácie. A rada bude mať prostredníctvom svojho člena zastúpenie v novokonštituovanej rade pre seniorov.

9/ Dňa 22. januára 2014 bola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v oblasti ľudských práv. Výzva bola vyhlásená na obdobie jeden a pol mesiaca, t.j. do 12. marca 2014 v celkovej výške 845 000 eur. V súvislosti s prípravou stratégie boli v rámci výzvy identifikované nasledovné prioritné oblasti: 1. Podpora výchovy a vzdelávania detí a mládeže a špecifických profesijných skupín v oblasti ľudských práv; 2. Zefektívnenie vymožitelnosti práva; 3. Predchádzanie diskriminácie na trhu práce z dôvodu veku. Vzhľadom na dobré skúsenosti z minulosti, aj tento rok zamestnanci rezortu zahraničných vecí pripravujú v priebehu februára 2014 odborné semináre pre žiadateľov o dotácie v Bratislave, Košiciach a Banskej Bystrici. Cieľom je informovanie o základných parametroch výzvy a zodpovedanie všetkých otázok týkajúcich sa procesu poskytovania dotácií, napr. postupu pri elektronickej registrácii žiadostí o dotáciu a pod.

10/ Na národnej konferencii ku Dňu ľudských práv v decembri 2013 boli zadefinované viaceré úlohy. Priebežne dochádza k ich napĺňaniu. Okrem samotnej prípravy stratégie sa v plnom nasadení venuje ďalším kľúčovým témam, ako je reforma rady, zefektívnenie procesu poskytovania dotácií, či novelizácia zákona o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „stredisko“). Verí, že na konci procesu bude viacero pozitívnych zmien, či už vo vzťahu k rade alebo v širšom zmysle k ľudskoprávnej agende ako takej.

Vzhľadom na časové okolnosti navrhol zmenu poradia prerokovania jednotlivých bodov. Rada odsúhlasila zmenu poradia bodov.

BOD 1

Miroslav Lajčák, predseda rady

Zdôraznil, že rada je platforma otvorená všetkým témam ľudskoprávnej povahy a každý subjekt pôsobiaci v oblasti ľudských práv a ich ochrany na Slovensku môže využiť formát rady na diskusiu o témach, ktoré považuje za dôležité. Policajným zásahom v Moldave nad Bodvou sa na národnej úrovni zaoberali a v súvislosti so začatým trestným stíhaním aj naďalej zaoberajú príslušné orgány v rámci ich zákonných právomocí, či už sú to orgány činné v trestnom konaní, inšpekcia Ministerstva vnútra SR alebo nezávislé vnútroštátne inštitúcie, ale aj verejná ochrankyňa práv. Diskusia k zásahu a k správe pani ombudsmanky vyvolala polarizované reakcie a aj preto víta možnosť venovať sa tejto téme na zasadnutí rady.

Kálmán Petőcz, expert rady

Verejná ochrankyňa práv je členkou rady. Rada predstavuje adekvátny priestor, kde môže ozrejmiť svoje stanovisko. Cieľom predloženého materiálu je vrátiť sa k meritu veci, k dodržiavaniu zákonnosti, ochrany základných práv a slobôd všetkých občanov bez rozdielu. Rada by mala vyjadriť podporu tejto významnej ústavnej inštitúcii, ktorá má dohliadať na dodržiavanie základných práv a slobôd všetkých občanov a občanok SR. Samozrejme s tým, že všetky ostatné zákonné podmienky a náležitosti musia byť dodržané. Článok 151 a) Ústavy SR sa týka súčinnosti všetkých orgánov a inštitúcií štátu, ktoré majú za úlohu spolupodieľať sa na ochrane základných práv a slobôd. Jednou z hlavných úloh rady aj v nasledujúcich mesiacoch je príprava stratégie. Inštitucionálne mechanizmy, procesné záležitosti musia fungovať. Súčinnosť orgánov a inštitúcií musí byť dominantnou líniou stratégie.

Jana Dubovcová, verejná ochrankyňa práv

Podakovala za možnosť vecne o probléme diskutovať. Podľa Ústavy SR je verejný ochranca práv ústavný orgán, ktorý je zriadený Ústavou SR na to, aby chránil základné práva a slobody osôb vo vzťahu k orgánom verejnej správy a jeho úlohou je preskúmať postup a činnosť orgánov verejnej správy z hľadiska, či dodržiavajú základné práva a slobody vo svojich

postupoch. Toto preskúmavanie robí na základe nielen právneho poriadku, ale aj princípov demokratického štátu. Verejný ochranca práv, ak preskúmava činnosť orgánu verejnej správy, tak sa na to pozerá úplne osobitným a špecifickým spôsobom. Preto je to verejný ochranca práv a nie je to vyšetrovateľ polície a nie je to ani prokurátor, lebo verejného ochranca práv zaujíma porušovanie alebo ochrana základných ľudských práv a slobôd a nie prípadné trestnoprávne dopady toho orgánu, ktorého konanie preskúmava. Dostala podnet na to, že zásah, ktorý urobila polícia v Moldave nad Bodvou je podľa názoru podávateľa v rozpore so základnými právami a slobodami. Tento podnet nesmeroval voči konkrétnemu orgánu, ale voči skutku, ktorý sa stal, čiže voči zásahu. Na základe podnetu preskúmavala postup polície v tom zmysle, že keď dostala podnet, obrátila sa na policajné prezídium a žiadala o vysvetlenie a informáciu, aký zásah v Moldave nad Bodvou prebehol. Bolo jej oznámené, že polícia vykonala plánovanú pátraciu akciu po osobách hľadaných z dôvodu trestnej činnosti a po veciach, ktoré pochádzajú z trestnej činnosti. K zásahu do ľudských práv a ku konaniu alebo používaniu donucovacích prostriedkov uviedla, že v oblasti medzinárodného práva platí, že štát do základných práv a slobôd môže v určitých prípadoch zasahovať, ale tieto prípady sú stanovené (ak ide o záujem národnej bezpečnosti, o záujem verejnej bezpečnosti, o záujem hospodárskeho blahobytu krajiny a predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, alebo ak ide o ochranu práv a slobôd iných). Policajný postup preskúmavala z tohto hľadiska. Preskúmavala jeho prípravu a samotný priebeh akcie. Nemohla preskúmavať rozhodnutia vyšetrovateľov alebo polície, keďže to nepatrí do jej pôsobnosti. Pokiaľ ide o prípravu zásahu, malo by z dokumentov, ktoré polícia predložila vychádzať, že ak polícia išla urobiť takúto donucovaciu akciu, mal by existovať a mal by byť preukázaný jeden z dôvodov, ktorý dovoľuje štátu zasiahnuť do základných práv, čiže mal by byť preukázaný záujem národnej bezpečnosti. Záujem verejnej bezpečnosti z dokladov, ktoré polícia dala, však nebol preukázaný. Takisto sa nejednalo o hospodársky blahobyt krajiny. Nebolo preukázané, že sa jednalo o predchádzanie nepokojom a zločinnosti, pretože to bola plánovaná pátracia akcia po hľadaných osobách, ktoré už spáchali trestnú činnosť, čiže nemohlo ísť o jej predchádzanie. Mala to byť plánovaná pátracia akcia, v ktorej sa mali hľadať veci, ktoré pochádzali z už známej trestnej činnosti, čiže nemohlo ísť o jej predchádzanie a taktiež nebolo preukázané, že by išlo o otázku ochrany zdravia alebo morálky alebo o ochranu práv a slobôd iných. Z predložených policajných dokladov zistila, že bol vydaný pokyn na represívno-pátraciu akciu sto. Tento pokyn bol následne upravený a jeho názov nakoniec ostal Pátracia akcia sto. Polícia v písomnej dokumentácii uvádzala, že pátra po hľadaných osobách. Bolo to sedem osôb, ktoré boli v pátraní v celom okrese. Ak sa policajná akcia uskutočnila, preskúmavala len akciu na ulici Budulovská, lebo na to sa vzťahoval podnet. V policajných podkladoch by mali byť nejaké informácie, doklady, indície, prečo práve na tejto ulici sa hľadané osoby majú zdržiavať, pretože väčšinou išlo o dlhodobu hľadanú osobu za také skutky, trestné činy ako napríklad neplatenie, neplnenie si vyživovacej povinnosti, krádež a drobné alebo menej závažné trestné činy. Vo vzťahu k Budulovskej ulici, kde sa zásah konal, boli dve osoby nahlásené na trvalom bydlisku z tých, po ktorých sa pátralo a údaj, že osoby by sa tam mali zdržiavať bol dlhodobu známy. Nebola to nová informácia alebo náhle vzniknutá situácia, ktorú bolo treba riešiť mimoriadnou pátracou akciou. Pokiaľ ide o veci, ktoré mali byť hľadané plánovanou pátracou akciou, v podkladoch pre túto pátraciu akciu nebola špecifikovaná ani jedna vec, ktorá mala pochádzať z trestnej činnosti, po ktorej sa malo v rámci policajnej akcie pátrať. Na základe policajných dokumentov skonštatovala, že v tejto časti nebolo preukázané, že by išlo o zákrok, ktorý je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti pre splnenie toho účelu, ktorý bol deklarovaný. Okrem toho, čo bolo uvedené v písomných podkladoch, tak z ústnych výpovedí alebo z ústnych informácií, ktoré z policajných kruhov získala bolo zrejmé, že viacerí poukazovali na to, že akcia sa mala uskutočniť najmä z dôvodu, že v predmetnej lokalite sa v poslednom období veľmi zhoršila bezpečnostná situácia a zvyšovala sa trestná činnosť. Skúmala, či má polícia k ulici Budulovská zaznamenané nejaké incidenty alebo niečo, čo by mohlo odôvodniť

takúto akciu, či sa v lokalite naozaj zvyšovala trestná činnosť. Porovnávala porovnateľné obdobie za prvý polrok 2012 a prvý polrok 2013. Zistila, že pokiaľ ide o priestupky, v uvedenom období sa počet priestupkov, ktoré riešila len mestská polícia, podstatne znížil oproti predchádzajúcemu obdobiu. Ale pokiaľ ide o trestné činy, tak počet trestných činov sa skutočne zvýšil, ale čísla a údaje, ktoré mala k dispozícii boli za celý okres. Prepojenie medzi Budulovskou ul. a číslami jej nevyplynulo ani z výpovedí ani z ostatných zistení. Na základe týchto skutočností posúdila samotný zásah ako zásah, ktorý nie je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti tak, ako to medzinárodné normy požadujú. Na základe hodnotenia, že zásah neposúdila ako zásah, ktorý nie je nevyhnutný, skonštatovala, že vzhľadom na túto skutočnosť všetky osoby, voči ktorým bol takýto nie nevyhnutný zásah vedený, bolo im zasiahnuté do ich základných práv a slobôd. Keďže v ulici bývalo okolo sedemsto osôb, nevie sa, kto presne tam v čase policajného zásahu bol, konštatovala preto, že samotným zásahom bolo porušené základné právo bližšie neurčeného počtu osôb. Druhá časť prieskumu sa týkala samotného preskúmania priebehu akcie. Tam sa narazilo na dve verzie. Pretože jednu verziu o tom, ako prebiehala akcia mala samotná polícia, druhú verziu mali občania, obyvatelia ulice Budulovskej, na ktorej sa zásah uskutočnil. Polícia nevedela preukázať, akým spôsobom v skutočnosti táto akcia prebehla. V takýchto prípadoch je štát ten, ktorý má preukazovať, ak je spochybnená nejaká jeho akcia, akým spôsobom bola akcia uskutočnená, aby sa dala posúdiť jej primeranosť alebo neprimeranosť. Skonštatovala, že polícia nevie preukázať, akým spôsobom akcia v skutočnosti prebehla, ale z výpovedí občanov z Budulovskej ulice, kde sa zásah stal, z vecných okolností, ktoré zistila a z listinných dôkazov - lekárskeho správ mohla konštatovať, že počas akcie boli použité neprimerané prostriedky a to z toho dôvodu, že samotná akcia trvala iba tridsať minút, pritom jej účelom malo byť zisťovanie totožnosti osôb a hľadanie a pátranie po osobách, ktoré už sú hľadané z dôvodu, že na nich bol vydaný príkaz na zatknutie. V priebehu tridsiatich minút a v počte sedemsto ľudí sa to podľa jej názoru nedalo takýmto spôsobom uskutočniť. Napokon obyvatelia hovorili, že polícia celou svojou silou, šesťdesiattri policajtov, kukláči, psy prebehli cez osadu za tridsať minút, vybrali si vytypovaných niektorých ľudí, ktorých už poznali a odviekli ich na policajné oddelenie, bili ich a vstupovali im aj do príbytkov, bolo rozbitých veľa vecí. Polícia hovorila, že nepristúpila k použitiu donucovacích prostriedkov. Pristúpila k nim až vtedy, keď ju neuposlúchli obyvatelia Budulovskej ul.. Potom vznikla situácia, že sa museli sami brániť. Nepreukázalo sa, že by obyvatelia ulice používali sekery a iné prostriedky. Skúmala, čo sa stalo s predvedenými osobami na policajné oddelenie. Je verzia, ktorú hovoria obyvatelia, ktorá je ale podložená aj vecnými dôkazmi, pretože boli predvedení okolo 20. hodiny a niektorí boli postupne prepúšťaní a niektorí boli prepustení až v noci okolo jednej z policajného oddelenia. Časť ľudí bola predvedená iba za účelom identifikácie osoby a niektorí boli predvedení za účelom podania vysvetlenia. Má v správe presne napísané, koľkí a za čo. Konštatovala na základe týchto zistení nielen to, že zásah nebol nevyhnutný, nemal sa vôbec takýmto spôsobom uskutočniť, ale aj to, že počas zásahu boli použité neprimerané prostriedky. Neprimeranosť bola v dvoch smeroch. Jednak preto, lebo neboli použité primerané prostriedky vo vzťahu k účelu akcie, ktorá sa mala uskutočniť a nebola dostatočne pripravená ani po právnej stránke a druhá neprimeranosť bola v tom, že boli predložené aj niektoré lekárske správy, fotodokumentácia, časy, odkedy dakedy boli občania zadržávaní, niektorí predvedení na políciu. Na základe týchto vecných faktov mohla skonštatovať a vyhodnotiť ako verejný ochranca práv, že došlo k porušeniu základných práv a slobôd obyvateľov tým, ako bola táto akcia vykonaná. Nielen jej vykonaním, ale aj spôsobom, akým bola vykonaná. Prostriedky, ktoré boli nasadené na túto akciu, boli podľa toho, čo mala zistené z dokladov, o akú trestnú činnosť išlo (páchateľov drobnej trestnej činnosti) neprimerané. Reakcie polície, ktoré tiež boli verejné, ktoré polícia hovorila, že si zvýšila autoritu touto akciou, pritom nenašla ani jednu hľadanú osobu, nenašla ani jednu vec, ani pravdepodobne nemohla po nej pátrať, keď neboli špecifikované. Tieto verejné reakcie, ktoré z polície išli poukazovali na to, že pravdepodobne aj sama polícia považovala túto

policajnú akciu za niečo úplne iné, než bolo deklarované v jej písomnostiach. Ospravedlnením pre zásah do základných práv a slobôd nemôže byť nikdy v žiadnom právnom a demokratickom štáte zvyšovanie rešpektu polície. Takisto počula, že vďaka tejto akcii sa niekoľko trestných činov následne v budúcnosti preukázalo alebo dokazuje. Ako verejná ochrankyňa práv uviedla, že je úplne neprijateľné, aby si štát takýmto spôsobom zadovážoval dôkazy pre budúce vyšetrovanie alebo pre už prebiehajúce vyšetrovanie. To nie je prípustné v právnom a demokratickom štáte. Na základe týchto zistení skonštatovala, že došlo k porušeniu základných práv a slobôd a navrhovala opatrenia, ktoré sú prospešné pre všetkých. To znamená, aj pre takých ľudí, voči ktorým niekedy bude smerovaný policajný zásah, pre políciu samotnú a pre zvyšovanie dôveryhodnosti v štáte. Navrhla prezidentovi policajného zboru, aby zabezpečil, aby sa kamerovo zaznamenávali plánované policajné akcie, čiže polícia sa na to môže pripraviť. V druhom rade navrhovala, aby v policajných oddeleniach, na ktoré sú predvedené osoby len za účelom podania vysvetlenia alebo preukázania totožnosti, bola snímaná kamerou, aby polícia vedela preukázať, ako postupovala a vystupovala k týmto osobám. Navrhovala vyvodit' dôsledky. Nie personálne, ale dôsledky z porušenia, ktoré sa stalo. To znamená, že očakávala, že sa začne diskutovať o tom, či treba zmeniť nejaký interný predpis, alebo akým spôsobom veci dávať do poriadku tak, aby sa tomu bolo možné v budúcnosti vyhnúť. Ministrovi vnútra SR navrhla prijatie takých opatrení, aby zabezpečil, aby polícia mohla prijať ňou navrhované opatrenia a aby boli vytvorené podmienky pre to, aby polícia mohla vo všetkých svojich oddeleniach a zložkách toto zrealizovať. Bez súčinnosti ministra by to v žiadnom prípade nešlo. Národnej rade SR navrhla, aby sa zriadil nezávislý vyšetrovací alebo kontrolný orgán, ktorý by v prípade pochybností mohol a dokázal urobiť nezávislé preskúmanie a vyšetrovanie policajnej akcie alebo akejkolvek inej akcie štátu s donucovacími prostriedkami, ktorá spôsobí pochybnosti vo verejnosti alebo v časti verejnosti. Je to aj preto, lebo je to požiadavka Európskeho súdu pre ľudské práva, už judikovaná viackrát, že štát by mal byť schopný zabezpečiť v takýchto prípadoch nezávislé vyšetrovanie. A keďže Národná rada SR podľa ústavy má jediná kompetenciu zriaďovať nové orgány, tak preto toto opatrenie navrhla Národnej rade SR. Vyjadrila ľútosť, že sa poznatky verejného ochrancu práv berú ako útok miesto toho, aby sa brali ako problém, ktorý položil verejný ochranca práv na stôl a ktorý je potrebné v záujme všetkých riešiť. Na rokovaní rady objasnila zistenia aj postup, akým pristupovala k vyhodnoteniu vecí, ktoré v reáli zistila a je presvedčená o tom, že opatrenia sa budú realizovať, pretože ich potrebujú všetci. Viac ako verejný ochranca práv ich potrebuje polícia pre seba a pre svoju činnosť a všetci ľudia. Nič v navrhovaných opatreniach nie je také, aby sa k nim bolo potrebné správať takto negatívne a nič v správe nie je také, aby sa s ňou nedalo ďalej pracovať a nastaviť systémy na lepšie fungovanie.

Tibor Gašpar, prezident Policajného zboru SR Ministerstva vnútra SR

Navrhol ponechať všetko na to, ako orgány činné v trestnom konaní ukončia vyšetrovanie postupu polície. Konanie bolo iniciované zo strany generálnej prokuratúry. Všetky vystúpenia môžu vyznievať ako predčasné a budú to predčasné hodnotenia, pretože čo zistia orgány, možno považovať za relevantné aj v zmysle prípadného porušenia postupu polície. Pátranie po veciach a osobách je jedna zo základných úloh, ktorú pozná § 2 zákona o policajnom zbore a je povinný túto úlohu plniť. Pátranie sa nedá odtrhnúť od toho, že môže častokrát súvisieť s vecami a osobami, ktoré sú buď páchatelmi trestnej činnosti alebo veci pochádzajú z trestnej činnosti. Polícia vykonávala a vykonáva takéto pátracie akcie pravidelne a či sú plánované, je plne opodstatnené, pretože akcia sa istú dobu pripravuje a sumarizuje sa, čo sa ňou chce dosiahnuť a aký je účel konania. Na základe výsledkov z akcie sa objasnilo pätnásť trestných činov. Zdôraznil, že to nie je tak, ako bolo povedané, že neskoršie objasnenie nemalo súvis s akciou. Jednoznačne malo s akciou súvis a súpis trestných činov, o ktoré trestné prípady išlo, môže poskytnúť. Pokiaľ ide o predvedenie osôb, odznela informácia, že to bolo bezdôvodné. Policajti pri podobnej akcii za istých podmienok, ktoré v osade sú a ktoré

by možno bolo potrebné vidieť na mieste sa v prvom rade snažia zistiť totožnosť osôb, ktoré sa v osade pohybujú. Pokiaľ sa osoby nevedia preukázať príslušným dokladom a je možné identifikovať ich totožnosť alebo neidentifikovať totožnosť, tak nastupuje ďalšie oprávnenie polície, ktorým je predvedenie. Za účelom, či už zistenia totožnosti a na základe toho možno aj na ďalšie úkony, ktoré budú súvisieť prípadne s priestupkami alebo s trestnými činmi z tejto oblasti. Niektoré osoby, ktoré boli predvedené na totožnosť boli na útvaroch PZ v nasledovných časoch - Ladislav H. – 50 minút, Karol H. – 50 minút, Štefan H. – 30 minút, Milan H. – 15 minút, Július H. – 30 minút. Priemerný čas na zistenie totožnosti bol od tridsať do päťdesiat minút s tým, že po stotožnení osôb boli tieto bezodkladne prepustené. Ďalšie obmedzenia na osobnej slobode boli v súvislosti s objasňovaním priestupkov a došlo k zaisteniu štyroch osôb v zmysle § 19 zákona o policajnom zbore. To znamená, že predvádzania osôb vždy boli a sú zdokladované z pohľadu zákona a nešlo o svojvoľné predvádzanie len náhodne vybraných osôb. Nechce polemizovať o otázke tvrdení, že nie je preukázaná činnosť polície počas akcie, ale je preukázaná činnosť obyvateľov danej obce na základe ich tvrdení alebo nimi predložených možno až dôkazov, pretože na to sú príslušné orgány činné v trestnom konaní. Z pohľadu toho, ako policajt postupuje pri takejto akcii, nemôže svojvoľne vstupovať do obydlia. Do obydlia sa môže ísť len zo zákonných dôvodov. V žiadnom prípade, ak došlo k takému úkonu, to nebolo z dôvodu prehliadky priestoru, ale jedine za účelom, že sa tam nachádzala buď obvinená osoba, ak vôbec k takému vstúpeniu do objektu došlo. Zdôraznil, že bude predmetom dokazovania a nechcel by robiť predčasné závery, či boli použité neprimerané prostriedky. Donucovacie prostriedky ako účinnejšie nástroje pre dosiahnutie účelu zákona sa môžu použiť len v súlade so zákonom a doterajšie vyhodnotenia použitia donucovacích prostriedkov pri tejto akcii boli zatiaľ hodnotené ako v súlade so zákonom. Počká na výsledky orgánov činných v trestnom konaní, či zistia nejaké iné rozdiely pri použití donucovacích prostriedkov. Pri konštatácii, či spôsobili nejaké zdravotné následky použitím donucovacích prostriedkov, už niekoľkokrát odznelo, že osoby, ktoré boli prípadne dotknuté donucovacími prostriedkami, boli predmetom lekárskeho vyšetrenia a sú k tomu príslušné lekárske správy. Uviedol príklad, kedy sa z jeho pohľadu absolútne neprimerane a nedôvodne dával súvis zlyhania maloletého dieťaťa s činnosťou polície z hľadiska jeho zdravotných problémov a vôbec nesúvisel s vykonávaním danej akcie, ale bol takýmto spôsobom ponúknutý aj verejnosti. K návrhom verejnej ochrankyne práv - vykonať obrazovo-zvukové záznamy o niektorých akciách polície, zdôraznil, že už dnes je to upravené zákonom a v zákone o policajnom zbore je k tomu jasná úprava, ktorá je úplne štandardná ako v okolitých krajinách. Už dnes je možné o zákrokoch vykonávať obrazovo-zvukový záznam. Môže sa viesť diskusia, ako je možné úpravu vylepšiť. Upozornil, že to nie je len otázka legislatívna, ale aj otázka technická. Policajné zákroky neprebiehajú len v letných dňoch, ale aj v nočných hodinách za zhoršeného počasia, za zhoršenej viditeľnosti. Pátracie akcie, ktoré sú vykonávané pri kontrole motorových vozidiel napríklad na viacerých úsekoch, by aj dvojčlenná policajná hliadka musela mať kameru, ktorou by točila vlastný zákrok pri prehliadke vozidla z hľadiska pátrania po osobách a veciach. Je viacero takýchto formálno-technických problémov, ktoré je potrebné doriešiť. Je otvorená novela zákona o policajnom zbore, v rámci ktorej sa už dnes diskutuje aj o tomto ustanovení a pripravuje sa jeho obmena tak, aby bolo zabezpečené to, čo možno je aj v zámere verejnej ochrankyne práv. Zdôraznil, že už existuje právna úprava, ktorá je štandardná s okolitými krajinami. Nie je možné evidovať trestnú činnosť ani priestupkovosť smerom na osobu, príslušníka národnostnej menšiny. To znamená, že štatistické určenie, či to je z oblasti alebo nie, sa dá určiť skôr z pohľadu miesta spáchania trestného činu a tam je nepochybné, že sa hovorí o oblasti Moldavy nad Bodvou a oblastiach, v ktorých táto pátracia akcia prebehla. Nechce ďalej polemizovať s tvrdeniami, ktoré sú v informácii, ktorú poskytla pani verejná ochrankyňa práv. Zdôraznil potrebu počkať si na výsledky prebiehajúceho vyšetrovania. Následne bude možné prijímať závery, či polícia niečo porušila, v akom rozsahu a či je dôvodné z toho prijímať aj nejaké opatrenia.

Jana Dubovcová, verejná ochrankyňa práv

Zdôraznila, že ak niekto spácha trestný čin, ešte neznamená, že sa neporušili jeho základné práva a slobody, čiže aj keď sa dodrží zákon, stále sa môže stať, že aj pri dodržaní zákona napriek tomu dôjde k porušeniu základného práva a slobody. Preto verejný ochranca práv má oprávnenie, že môže vyzývať príslušné inštitúcie, aby zmenili predpis, postup. Či sa trestný čin stal alebo nestal, nemusí byť relevantné pre hodnotenie, či došlo alebo nedošlo k porušeniu základného práva a slobody. A to je rozdiel pohľadu verejného ochrancu práv a orgánov činných v trestnom konaní. Verejný ochranca práv dáva tento rozmer vo svojom prieskume do vecí a činností, ktoré preskúmava. Nevylučuje sa jej pôsobnosť a pôsobnosť prokuratúry, ale obidve činnosti majú smerovať k niečomu inému. Jej pôsobenie má smerovať k zlepšovaniu postupov orgánov verejnej správy a k zlepšovaniu právneho prostredia, k dôveryhodnosti štátu. Pokiaľ ide o činnosť prokuratúry, vyšetrovateľov, súdov, tam ide o vyodenie trestnoprávnej zodpovednosti. Nebazíruje na trestnoprávnej zodpovednosti, ani v správe to nikde neuvádza, ale na zlepšovaní pomerov, v ktorých sa žije, na zlepšovaní činností orgánov verejnej správy, v tomto prípade polície. To je jej rola a bude ju robiť aj ďalej.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Táto otázka sa ho dotýka nielen ako predsedu rady, ale aj ako ministra zahraničných vecí, lebo od leta minulého roka je s touto otázkou konfrontovaný aj zo strany relevantných medzinárodných inštitúcií, či už je to Úrad vysokej komisárky OSN pre ľudské práva, Úrad OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva alebo ECRI. V pondelok bola SR predmetom univerzálneho periodického hodnotenia v rámci Rady OSN pre ľudské práva v Ženeve. Otázka postavenia príslušníkov rómskej národnostnej menšiny zaznela, vrátane otázky Moldavy nad Bodvou. Je rád, že všetci vystupujúci zdôraznili potrebu vecne diskutovať na základe argumentov, lebo nie je dobré pre nikoho a osobitne nie pre SR, keď sa táto téma politizuje, čím sa neposúva dopredu. Verí, že impulz rady vyjde tým smerom, ako zaznelo vo vystúpeniach. Prebieha vyšetrovanie, prebiehajú procesy, je potrebné nechať rozhodnutie o vine a nevine na relevantné štátne inštitúcie a rada by mala apelovať na všetkých, aby si plnili svoje povinnosti. Vzhľadom na to, že verejná debata na Slovensku naďalej prebieha, tak pochopiteľne aj pozornosť medzinárodného spoločenstva, zastupiteľských úradov, medzinárodných organizácií je naďalej upretá na tento prípad a preto je v záujme aj reputácie Slovenska, aby bol doriešený podľa možností bez prieťahov a tak, aby boli jasné odpovede na tie otázky, ktoré pani verejná ochrankyňa práv nastolila.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Nie je možné čakať na skončenie výsledkov vyšetrovania, lebo úrad verejnej ochrankyne práv je legitímny predložiť svoje podozrenia a všetky orgány, ktorým záleží na dodržiavaní zákona a ľudských práv v tejto krajine sú povinné sa nimi zaoberať. Práve pani Dubovcová naznačila, že orgány činné v trestnom konaní môžu prísť k úplne iným záverom, ako jej orgán plne legitímne v súlade s jej mandátom. Ak exekutíva nenájde spôsob, akým sa vysporiadať s podozreniami, tak budú pretrvávať. Predložená správa obsahuje konkrétne fakty, konkrétne názory, argumenty o rozpore so zákonom, o neprimeranosti zásahu otvára veľa otázok, ktoré sú vždy pri podozreniach na porušenie ľudských práv na mieste. Čo je to verejný záujem, kedy je niečo prípustné a kedy nie? Doposiaľ nebol žiaden spôsob odpovede, okrem vystúpenia pána Gašpara. V písomnej analytickej podobe sa nik nevysporiadal s množstvom podozrení, ktoré verejná ochrankyňa práv predložila. Skúsenosť Slovenska je, odhliadnuc od ktorejkoľvek vlády, že obetí porušenia ľudských práv alebo potenciálnych obetí sa ťažko niekto vôbec zastane. Dlho sa čakalo na verejného ochrancu práv, ktorý by proaktívne vstupoval do všetkých traumatických káuz, ktoré otriasali Slovenskom. A v situácii, keď je proaktívna ombudsmanka, je odmietané sa akýmkoľvek podozreniami zaoberať a častokrát

sa to necháva na iné existujúce kontrolné mechanizmy. Správa je závažná a orgány činné v trestnom konaní sa v žiadnom prípade nevysporiadajú so všetkými závažnými porušeniami zo správy. Vyzval, aby sa niekto začal vážne správou zaoberať. Parlament sa zachoval rovnakým spôsobom, keď pani Dubovcová predkladala svoju mimoriadnu správu. Niet platformy, niet fóra, kde by bolo možné konštruktívne diskutovať. Kauza sa spolitizovala. Kto videl video v SME, ktoré vyšlo druhý deň po udalosti, tak musí mať minimálne závažné obavy, či bolo všetko v poriadku. Video a videotechnika už nie je taká, že by nemohla vzbudiť oprávnené obavy. Ak vláda alebo ostatné orgány nie sú schopné zaoberať sa touto témou, tak skončí v Štrasburgu a vráti sa ako bumerang o desať rokov. Z vyjadrení pána Gašpara je zjavné, že všetko bolo v poriadku. Navrhol, aby sa v rámci prípravy stratégie a architektúry orgánov legitímne zaoberalo aj otázkami nezávislého prešetrovania konania orgánov, aj policajných. Nie je v poriadku, aby inšpekčné orgány ostávali len na ministerstve. Je potrebné sa zaoberať aj mandátom verejného ochrancu práv, lebo je dôležité určiť, kto má odpovedať na podobný typ podozrení. Aj keby pani Dubovcová nemala pravdu, tak niekto musí všetky podozrenia vyvrátiť, a to sa nestalo. Poďakoval verejnej ochrankyni práv za prácu, ktorú vykonáva v tejto, aj v iných oblastiach. Bol by nerád, ak by vzdala svoj zápas, lebo je podľa neho principiálny a nie politický.

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Vyjadрила plnú podporu pani Dubovcovej a poďakovala jej za správu a za to, že naplno naplnila mandát, ktorý jej bol zverený a síce upozorňovať na porušovania základných ľudských práv a slobôd. Cieľom predloženého uznesenia je nielen to, že chcú odpolitizovať tému, ale poukázať na to, že rada je presne tým orgánom, ktorý by mal reagovať na tak závažné upozornenia, aké dala verejná ochrankyňa práv. Toto je téma, o ktorej rada musí diskutovať. Centrum pre výskum etnicity a kultúry zriadil petíciu, ktorú do dnešného dňa podpísalo tritisíc ľudí, ktorá vyzýva na podporu verejnej ochrankyne práv, kde ľudia vyjadrujú podporu a veľmi si vážia úsilie pani ombudsmanky presadiť opatrenia, ktoré zabezpečia, aby všetci ľudia v tejto krajine bez ohľadu na sociálny alebo etnický pôvod, mali rovný prístup k spravodlivosti. A to pani verejná ochrankyňa práv dokázala, že podstatou jej správy, aj ďalších krokov je konať vždy v prospech občanov a občanok, aby neboli porušované ich základné práva. Obrátila sa na radu s výzvou, aby ako poradný orgán vlády v oblasti ochrany ľudských práv podporila snahu pani verejnej ochrankyne práv. Neochota vlády diskutovať o správe pani Dubovcovej nastavuje veľmi vážne zrkadlo tejto vláde a je poľutovaniahodná.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Meritum veci je postup polície pri zásahu. Polícia čaká, čo zistí inšpekcia polície. Vec je verejne diskutovaná a stále nedošlo k zmene. Návrh verejnej ochrankyne práv považuje nielen za konštruktívny, ale za riešiaci situáciu, ktorá sa nevynára prvýkrát, že pri zásahoch polície alebo dokonca na policajných staniciach sa diali veci, ktoré nie je možné, aby sa diali. Ale pritom, keďže to vyšetrovala polícia, tak sa napokon nič nevyšetrilo, hoci bolo evidentné, že veci neboli v poriadku. Je potrebné zriadiť orgán, ktorý by prešetroval postup polície, aj iných orgánov, ktoré sú ozbrojené a môžu postupovať takým spôsobom, ktorý napokon nemusí byť v súlade so zákonom a môže viesť k porušovaniu práv. Je dôležité určiť, čo môže byť opatrením, ktoré do budúcnosti zabráni tomu, aby sa takéto veci diali a technické problémy nie sú neprekonateľné. Je to otázka vôle a toho, či polícia porozumie tomu, čo je podstatné a že je v pozícii orgánu, ktorý má chrániť ľudské práva. Desať rokov o.z. Občan, demokracia a zodpovednosť spolupracovalo a školovalo políciu, či už ich vzdelávateľov alebo policajtov a policajtky v oblasti ľudských práv. Zistili, že oni si nie sú celkom vedomí, že majú ochraňovať ľudské práva a že nie sú v tomto ohľade dostatočne vzdelávaní. To sa musí dostať do stratégie. Komunikácia polície s komunitami, ako sú napr. rómske komunity, ale aj s migrantami je tiež kľúčová vec a takých projektov bolo veľa. Položila otázku, ako dopadol

projekt spolupráce policajného zboru s rómskymi komunitami, ktorý spolu začínali v roku 2002 a mal byť zameraný na to, aby práca smerom k rómskym komunitám mala úplne iný charakter, nie takýto a aby bola ťažiskovo v oblasti prevencie a nie represie.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že políciu prešetruje prokuratúra.

Pavol Šimunič, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR

Položil otázku, čo môže byť meritórnejšie z hľadiska posúdenia oprávnenosti nejakých podozrení alebo vyvrátenia nejakých podozrení, ako výsledky vyšetrovania orgánu na to určeného. V tomto prípade je to prokuratúra. Prečo sa má hovoriť o nejakých podozreniach, o nejakých obvineniach a o nejakých protiobvineniach a riešiť to rôznymi inými spôsobmi, keď na tejto úrovni nie je možné dať meritórny záver, či to bolo tak alebo onak. Prečo nevyčkat' na výsledky policajného vyšetrovania. Akoby sa očakávalo, že nejaká policajná akcia, ktorá je naplánovaná ako istý typ akcie, aj tak skutočne do poslednej bodky prebehne a bude podľa toho posudzovaná. Položil otázku pánovi Gašparovi, či sa nestáva, že priamo na mieste sa môžu vyskytnúť okolnosti, ktoré môžu zmeniť postup policajných orgánov a veliteľ policajného zásahu sa musí na mieste rozhodnúť. A pokiaľ išlo o pátraciu akciu a bol kladený nejaký odpor, boli tam pokusy o útek, o zatajovanie dôkazov alebo vznikla davová psychóza, potom musel veliteľ akcie zabudnúť na to, že robí pátraciu akciu, ale urobiť všetko preto, aby udržal poriadok a zákon, ale zároveň ochránil aj ohrozenie príslušníkov policajného zboru, ktorí mohli byť pri tej akcii ohrození. Navrhol posudzovať akciu z hľadiska jej skutočnému priebehu. Pokiaľ ide o video, išlo o prívátne video alebo o video, ktoré zverejnil policajný zbor? Je problém zostrihať si prívátne video tak, aby poskytlo taký obraz, aký chceme ním dosiahnuť a takú odozvu, akú chceme my vyvolať?

Kálmán Petőcz, expert rady

Ocenil (aj za ostatných predkladateľov) začatie reálneho vyšetrovania iniciovaného prokuratúrou a prístup policajného prezidenta, ktorý neodmietol všetky zistenia a odporúčania pani ombudsmanky, respektíve vo vzťahu k vyšetrovaniu potvrdil konštruktívny prístup polície. Myslí si však, že aj keď policajnou akciou došlo k objasneniu trestných činov, samo o sebe to nemôže byť ospravedlnenie prípadnej nezákonnosti postupov. Zákonnosť a spravodlivosť musí byť v konaní všetkých štátnych a verejnoprávnych orgánov prítomná od začiatku, v zmysle princípu právneho štátu. Nie je možné niečo urobiť a následne čakať na rozhodnutie Ústavného súdu alebo Európskeho súdu. Štát musí zabezpečiť také podmienky, aby konanie verejnoprávnych orgánov v intenciách právneho štátu bolo od počiatku reálne zabezpečené. Správa pani ombudsmanky má dve časti. Jedna sa týka konkrétnych zistení v Moldave nad Bodvou a druhá všeobecných odporúčaní, ktoré sú rovnako dôležité - napríklad vytvorenie nezávislého kontrolného orgánu silovými rezortmi alebo postupov orgánov činných v trestnom konaní. Realizáciu odporúčaní považuje za veľmi dôležitú, nakoľko sa pravidelne opakujú nielen v judikatúre Európskeho súdu, ale aj v odporúčaní Výboru OSN proti mučeniu a odporúčaní európskeho výboru proti mučeniu. Zdôraznil, že ide o ochranu zákonných práv všetkých obyvateľov štátu, bez ohľadu na etnicitu. Za absurdné považuje fakt, že sa táto otázka umelo etnizuje a romizuje. Nepovažuje tiež za vhodné, aby sa demokratický politik, minister vnútra, na verejnosti vyjadroval v zmysle, že je „rasista“ (odvoláva sa pri tom na nadpis komentára v SME). Zároveň poukázal na fakt, že otázka romizácie sa prejavuje aj v tom, že SME všetky články o ľudských právach zaraďuje do rubriky Rómovia. Niektorí aktéri umelo všetky ľudskoprávne otázky romizujú a výsledkom tohto je aj návrh odsunu verejnej ochrankyne práv na východné Slovensko, pretože je tam najviac Rómov. Pri príprave stratégie považuje za kľúčové, aby boli všetky ľudské práva vzájomne prepojené a nedeliteľné, aby sa nedali zjednodušovať takýmto mechanickými pohľadmi a postupmi.

Lucia Faltinová, podpredsedníčka rady

Z hľadiska jej vnímania úlohy rady ako prierezového a poradného orgánu sa vyjadrila k trom záležitostiam - polícii, verejnej ochrankyni práv a verejnému diskurzu, ktorý považuje za kľúčový.

1/ Vyjadrila súcit a hlbokú úctu všetkým policajtom, ktorí vykonávajú svoju prácu v duchu Pomáhať a chrániť a nastavujú svoje životy. Ľutuje tých, ktorí sa utiekajú k použitiu brutálnej sily a predpokladá, že sa to stalo aj v tomto prípade, pričom nechce prejudikovať výsledky vyšetrovania. Počas práce na Veľvyslanectve spojeného kráľovstva Veľkej Británie spolu s britským Know-how fondom úzko spolupracovali s ministerstvom vnútra a realizovali množstvo školení. Konštatovala, že slovenská polícia nepracuje v izolácii a verí, že tak tomu je aj v prípade technického zabezpečenia. Na druhej strane si uvedomuje, že mnohí policajti sa pri predchádzaní a riešení konfliktov stretávajú s priet'ahmi vo vyšetrovaní a samozrejme s mimoriadne problémovou slovenskou justíciou. Nedá sa preto všetko zužovať len na prácu polície a vyšetrovateľov. Verí, že tento komplexný prípad sa podarí v tomto volebnom roku vyriešiť inak, než ďalšími odkladmi, pertrakciami a prípadne „zametením pod koberec“.

2/ Vzďala hlbokú úctu verejnej ochrankyni práv pani Dubovcovej, ktorá nastúpila do svojej funkcie v neľahkej dobe a súčasné problémy rieši veľmi dôstojne a opatrne.

3/ Za dôležité považuje verejný diskurz a existenciu úradu verejného ochrancu práv. SR má len také uplatňovanie práv, vrátane ľudských práv, aké si dokáže nastoliť. Nielen z hľadiska exekutívy alebo zákonov, ale aj z hľadiska uplatňovania v praxi. Legislatíva sa mení, ale mnohí ľudia nevedia, ako ju uplatňovať. Dôležité je preto, ako funguje polícia, ako dokáže o tejto problematike diskutovať. Dotkla sa tiež medializovaných vyjadrení pána premiéra na adresu pani verejnej ochrankyne práv v spravodajstve Slovenského rozhlasu. Vyjadrenia boli podľa nej prejavom hlbkej neúcty, nevráživosti, až osobnej averzie voči ombudsmanke. Ak je to naozaj tak, nemalo by sa to dostať na verejnosť. Na druhej strane to považuje za neúctu k verejnosti, k verejnej ochrankyni práv a neúctu k istému výraznému pokroku demokracie, ktorý sa dosiahol. Adresovala otázku pánovi premiérovi, či odporúča zahraničným partnerom, aby sa presťahovali do Košíc.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Upozornil, že to neboli premiérove vyjadrenia.

Lucia Faltinová, podpredsedníčka rady

V rozhlase to počula z jeho úst. Nejde o to, ako to myslel a či to tak myslel. Ale to naozaj prispieva k eskalácii silovosti a hnevu. To je práve to, čo pomáha Kotlebovi a jemu podobným. Pani Jurinová na mimoriadnej schôdzi NR SR žiadala ospravedlnenie práve v súvislosti s touto kauzou. Podľa jej dostupných informácií sa zatiaľ nič také nestalo. Na záver apelovala na všetkých, aby sa zamerali v tejto súvislosti na verejný diskurz a neprispievali k ďalšej eskalácii silovosti v SR. To nie je o sile svalov, ale sile rozumu.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Konštatoval, že nutkanie zaťahovať do diskusie politiku je silné a cíti ho aj v tejto debate. Treba diskutovať o danej téme a nie riešiť stav demokracie na Slovensku a vytvárať dojem, že je ohrozená a že stojíme pred osudovým zlomom. S takým hodnotením sa nestotožňuje.

Tibor Gašpar, prezident Policajného zboru Ministerstva vnútra SR

V reakcii na diskusné príspevky uviedol, že plne rešpektuje inštitút verejnej ochrankyne práv a dlhodobo s ňou konštruktívne komunikuje. S pani verejnou ochrankyňou práv absolvoval aj osobné stretnutie kvôli predmetnej kauze a deklaroval svoje stanoviská. Poznamenal, že ak aj odznali v tejto debate rozdielne názory, nie je potrebné ísť do osobnej konfrontácie a navrávať si, že jedna alebo druhá strana má stopercentnú pravdu. Považuje za mätúce, ak sa pri

používaní pojmu, že boli „vyjadrené vážne podozrenia“ vychádza len z podkladov verejnej ochranky práv a argumentácia polície ako by neexistovala alebo bola označovaná za nerelevantnú. Bol by rád, aby sa počkalo na závery vyšetrovacích orgánov. Spresnil, že prípad vyšetruje z hľadiska vykonávania procesných úkonov Úrad inšpekčnej služby z odboru Stred, z dôvodu eliminácie dopadov z východného Slovenska. O určení zodpovedného orgánu na vyšetrovanie nerozhodoval policajný prezident. Šéf Úradu inšpekčnej služby podlieha priamo ministrovi. Vyšetruje sa tiež činnosť podriadených prezidenta policajného zboru. Dozor nad vyšetrovaním vykonáva krajská prokuratúra s tým, že je presvedčený, že nadstavbový dozor tam určite vykonáva aj generálna prokuratúra. Nesúhlasí s vyjadrením pani verejnej ochranky práv v tom zmysle, že ona nevolá po trestnoprávnej zodpovednosti a nehodnotí porušenia činnosti polície v rovine trestnoprávnej, ale len v rovine možného porušenia ľudských práv. To však nie je od seba odlučiteľné. Akonáhle policajť nekoná v súlade s právomocami, ktoré má, tak sa už pravdepodobne dopúšťa na 99% zneužitia právomoci verejného činiteľa. Buď to preukáže vyšetrovanie a potom treba postihnúť konkrétne osoby, ktoré v rozpore so svojimi oprávneniami postupovali, alebo sa nepreukáže a potom treba povedať tiež jasný záver.

K relevantnosti všetkých informácií dodal, že mnohé vyjadrenia ľudí, ktorých sa pýtal na zdroj informácií o prípade, vychádzali zo sprostredkovaných informácií z internetu alebo rôznych rozpráv, bez priamej účasti na akcii. Nepripadá mu tiež normálne, že sa na kameru vyjadrujú ľudia, ktorí sú viac než desaťkrát právoplatne odsúdení za násilnú majetkovú trestnú činnosť a ich vyjadrenia sa berú ako relevantné a naopak, tvrdenie zo strany polície, zo strany štátneho orgánu sú spochybňované a dávane do polohy možno až lži a nepravdy.

Podporuje prešetrenie prípadu riadnymi zákonnými prostriedkami a orgánmi, ktoré sú na to určené.

Ocenil realizáciu projektu školenia rómskych špecialistov v polícii, o ktorom hovorila prítomná členka rady (P. Pufflerová). Ubezpečil ju, že projekt nezanikol a rozvíja sa. SR je vzorovou krajinou pre okolité krajiny, o projekte prednáša aj inde a policajné služby z iných krajín sa do SR chodia inšpirovať. Projekt sa rozbiehal v rokoch 2003 – 2004, v roku 2007 bolo na Slovensku 118 rómskych špecialistov. V roku 2012 ich už bolo 231. Pokračuje ďalšia špecializácia policajtov zo základných útvarov, ktorí plnia úlohu pri kontakte so sociálne vylúčenými skupinami. V zmysle predpisov, 70% svojho pracovného času venujú problematike sociálne vylúčenej skupiny a proces komunikácie s nimi je riadený a systémový. Problémom je bezpečnostné hľadisko v kontexte udržania verejného poriadku a dodržiavania pravidiel a zákonov s cieľom chrániť majetok osôb a ľudí. Polícii záleží na právach každého jedného človeka. Príkladom je vystúpenie pred kauzou, ktorá sa týkala Krásnej Hôrky, kedy polícia jasne dala najavo niektorým členom možných extrémistických skupín, že bude hájiť právo bez ohľadu na to, na akej strane to právo je. Polícia neselektuje, či zakročuje voči národnostnej menšine alebo nie. Pri zistení o porušení zákona budú prijaté k tomu adekvátne opatrenia. Polícia sa pri zákrokoch v osadách so zámerom nastoliť poriadok snaží postupovať v súlade so zákonom, pričom cieľom je chrániť záujmy ľudí a ľudské práva. Pokiaľ ide o používanie oprávnení policajta, ak dôjde pri akcii k inštitútu predvedenia osoby za účelom zistenia totožnosti, ide o presné oprávnenie zo zákona, ktoré policajť použije v okamihu, keď nevie osoba preukázať svoju totožnosť. Ak policajť predvedie osoby, tak len z takéhoto dôvodu, nie preto, že niekto hlasnejšie vykrikoval, alebo sa policajtom nepáči. Všetky konania polície v predmetnej kauze budú podložené príslušnými zápisnicami a musia byť vydokladované v zmysle vyšetrovania. Verí, že výsledkom bude objektívny záver, ktorý bude použitý. Pozval prítomných, aby sa v prípade záujmu prišli pozrieť na policajný zákrok pri nápade, podozrení z trestnej činnosti alebo reálnej trestnej činnosti, či porušenia verejného poriadku. Lebo je lepšie raz vidieť, ako len o tom počuť. A na základe toho si môže každý urobiť nejaký názor. Pokiaľ ide o technické prostriedky, ubezpečil prítomných, že polícia sleduje vývoj a vie, aké existujú technické záznamové prostriedky. Chystá vybavenie istých vozidiel stožiarovou technikou, z ktorej sa bude dať kamerou snímať zákrok v širšom

meradle, pretože ak je kamera napríklad len na prilbe zasahujúceho policajta, už to bude len výsek a nie celkový záber o celej činnosti, resp. pátracej akcii. K danej téme prebieha široká diskusia a polícia má záujem sa aj v tomto smere pohnúť.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Bolo by potrebné si uvedomiť, že všetkým ide o to isté - aby Slovensko bola slušná demokratická krajina, kde sa rešpektuje zákon a ľudské práva. Považuje za veľmi nešťastné viesť verejnú debatu, keď bojuje niekto proti niekomu a niekto sa o niečo snaží a niekto je proti tomu, lebo to tak jednoducho nie je.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Pripojil sa k predrečníkom a ocenil, že inštitúcia verejného ochrancu práv začala riešiť situáciu ľudských práv na Slovensku. Uviedol, že otázka vyšetrovania trestnej činnosti alebo podozrení z trestnej činnosti príslušníkov polície, najmä s ohľadom na osobitný motív národnostnej, etickej alebo rasovej nenávisti, je dlhodobý problém. Dlhodobo naň upozorňujú nielen mimovládne organizácie, ale aj medzinárodné organizácie. Treba oceniť, že sú tu aj prípady, ktoré polícia skutočne vyšetrila a dostalo sa až k súdnym konaniam a odsúdeniu. Ako sa však ukazuje, tieto prípady sú iba vrcholom istého ľadovca. Ocenil preto aj prístup pána policajného prezidenta, že má záujem o systémové riešenie do budúcnosti. Dnešný výstup by mal prispieť k tomu, aby sa takýmto prípadom predchádzalo. Nakoniec je to v najväčšom záujme samotnej polície, keďže skutočne nikto nemôže byť spokojný s tým, aká je dôvera spoločnosti v políciu, čo ukazujú aj relevantné výskumy. V predloženom uznesení sa odporúča, aby sa všetci aktéri zainteresovaní na tomto prípade naďalej snažili na základe súčinnosti tieto otázky riešiť. Zároveň navrhol, aby bola diskusia o systémových opatreniach otvorená na Výbore pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným formám intolerancie, v ktorom sú zastúpené viaceré zložky Ministerstva vnútra SR, polície, mimovládnych organizácií, akademickej obce atď. Preto považuje za vhodné, aby bol v uznesení zakomponovaný aj podnet na uvedený výbor, aby sa aj s ohľadom na prípravu stratégie zaoberal možnosťami zlepšenia vyšetrovania týchto podozrení a porušovania ľudských práv.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Navrhol ponechať naformulovanú vetu „Odporúča, aby všetci aktéri angažovaní v procese ochrany a podpory konali v záujme zvyšovania súčinnosti.“, nech sa v tom každý nájde.

Štefan Chudoba, štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
Považuje za zlé, ak sa prípad bude politizovať a dívať na problémy tak, že existujú len ľudské práva a ľudské povinnosti nie. Osobne pracuje s Rómami, stará sa, aby vznikli podmienky pre ich vzdelávanie spôsobom, aby to ctilo túto krajinu. Neprekvapuje ho, že Amnesty International vidí veci ináč. Z diaľky to vyzerá všetko ináč. Neprekvapuje ho, že pani ombudsmanka to vidí tiež ináč. Ale realita do budúcnosti je len jediná. Musí existovať aj hranica, za ktorú sa ísť nedá. Osobne sa priklonil k tomu, že musí byť aj legislatíva nastavená tak, aby bol vyvíjaný primeraný tlak, aby existovala nielen ochrana ľudských práv tých, ktorí sú pokladaní za minoritných, ale aby fungoval aj zákon. Podporuje také riešenie, ktoré je z pohľadu spoločnosti možné a pre SR potrebné. Domnieva sa, že je zbytočné tento problém politizovať. Čas ukáže, kam sa dostaneme. Ten problém sa dá došetriť, ale pokiaľ ide o rómsku menšinu, zastáva názor, že základné kroky sa musia robiť postupne a treba mať aj silové nástroje na to, aby proces fungoval. Ináč to nebude možné. Uviedol, že sám porušil zákon, keď donútil, aby v rómskych osadách brigádovali a urobili si základy na školy sami. Trval na tom, že štát nebude vyvíjať aktivitu, pokiaľ ju nevyvinú oni sami. Pochopiteľne, že

sa to dá z rôznej strany posudzovať. Ale školy sú tam, fungujú, sú čisté pekné a tam, kde ich postavili, ich pokladajú za svoje.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Oceňuje, že sa v prevažnej väčšine podarilo udržať vecnú debatu, zrejme prvú na tému, ktorou už vyše pol roka spoločnosť žije. Myslí si, že aj v tom je úloha rady.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

K záležitosti, či má desaťkrát odsúdený človek právo vystupovať a hovoriť sa vyjadril, že to nie je možné uprieť nikomu s akoukoľvek osobnou históriou.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Pán policajný prezident nespochybnil právo vystúpiť. On hovoril o percepcii, že hlas štátnej inštitúcie sa automaticky spochybňuje a niečo sa berie automaticky za bernú mincu. Vyzval na udržanie rozumnej hranice pochybností ohľadom každej informácie, kým nie je overená. Netreba odsudzovať skôr, než sú všetky fakty k dispozícii.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Súhlasil s predsedom rady, pričom však namietal, že práve voči Rómom z Moldavy sa často postupuje tak, akoby ich hlas nemal mať váhu, akoby nad nimi visel mrak kriminality a ich osobnej histórie. Takéto jednanie je neprípustné. Hlas každej osoby, či už policajta zo štátnej správy alebo občana, musí mať rovnakú váhu a treba sa ním zaoberať. Zároveň treba priznať, že policajti musia byť vystavení vyššej kontrole a musia zniesť aj prípady podozrenia. Čiže akýkoľvek nový nástroj ako je nezávislá inšpekcia alebo kamery, by v konečnom dôsledku najviac pomohli polícii.

Nie je za zmenu uznesenia, ale myslí si, že viaceré z odporúčaní ombudsmanky by mohli byť zohľadnené pri ďalších diskusiách o stratégii. Ak si nikto zo správy nič nezoberie, potom vyvstáva otázka opodstatnenosti úradu ombudsmana. Dúfa, že sa rada ešte vráti ku konkrétnym odporúčaniam.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Myslí si, že je možné sa k téme vrátiť, pochopiteľne vo chvíli, keď budú k dispozícii rozhodnutia kompetentných orgánov. Môže sa rozdiskutovať, čo s tým ďalej a ako to komunikovať ďalej do spoločnosti.

Kálmán Petőcz, expert rady

Naopak, myslí si, že v diskusii všetko zaznelo. Diskutujúci ocenili skutočnosť, že sa vôbec táto téma dostala na rokovanie rady ako vhodného fóra, ktoré zistené informácie a odporúčania pani verejnej ochrankyne práv berie na vedomie. Ocenil skutočnosť, že prebieha vyšetrovanie. Myslí si, že je veľmi vhodné vyjadriť podporu samotnej inštitúcii verejnej ochrankyne práv, pretože to je krok, ktorý za posledných desať rokov naozaj nikto neurobil. Vyzval, aby všetci aktéri, či už z verejnej správy, nezávislých inštitúcií alebo občianskej spoločnosti, konali v súčinnosti v záujme zvyšovania stupňa ochrany ľudských práv na Slovensku. Myslí si, že odporúčania pani ombudsmanky by mali byť nejakým spôsobom zapracované v stratégii.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

Nechce polemizovať, ale vyjadrenie podpory v uznesení považuje za nadbytočné. Základný princíp verejného ochrancu práv predsa vyplýva z Ústavy SR. Pýta sa, či je to len deklaratórne, alebo to má nejaký efekt.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Myslí si, že ak rada vyjadrí podporu inštitúcií verejnej ochrankyne práv, tak určite neurobí žiaden prešľap.

Rada uznesením č. 96 vzala na vedomie informáciu verejnej ochrankyne práv k prebiehajúcemu vyšetrovaniu policajného zásahu v Moldave n/Bodvou a vyjadrila podporu inštitúcii verejnej ochrankyne práv ako významnému nástroju ochrany základných práv a slobôd v SR. Hlasovanie: Za: 34, Proti: 0, Zdržali sa: 1.

BOD 6

Miroslav Lajčák, predseda rady

K príprave stratégie informoval, že 16. 1. 2014 sa v priestoroch Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR konalo 5. zasadnutie koordinačnej skupiny pre prípravu stratégie za jeho účasti a pod vedením pána Pavla Demeša. Následne, 3. 2. 2014 sa uskutočnilo ďalšie, v poradí 6. stretnutie koordinačnej skupiny, ktoré viedol pán Pavol Demeš.

Na piatom zasadnutí koordinačnej skupiny zdôraznil základné východiská tvorby stratégie a piliere, na ktorých stojí a ktoré boli na rade viackrát spomenuté. Výsledný dokument nesmie presahovať rámce dané medzinárodnoprávnymi záväzkami a vnútroštátnym právom a taktiež spochybňovať existujúci systém ochrany a podpory ľudských práv všetkých zraniteľných skupín. Široká verejná diskusia na prebiehajúcich a pripravovaných odborných podujatiach a kultivovaný dialóg aj o citlivých témach sú podstatnou súčasťou v procese tvorby materiálu. Je zrejmé, že na Slovensku existuje priepasť medzi formálnymi záväzkami a ich napĺňaním a tiež vo vnímaní ľudských práv verejnosťou. Výchova a vzdelávanie v tejto oblasti sú preto kľúčové. Ambícia je, aby stratégia bola otvoreným, jasným, stručným a výstižným dokumentom v obsahu približne tridsať strán. Nie je to dogma, ale cieľ, ku ktorému by sa všetci zainteresovaní mali snažiť smerovať. Jej štruktúra bola koordinačnou skupinou už dávnejšie stanovená. Zdôraznil, že obsahovo má stratégia definovať rámce a priority budúceho zlepšenia ochrany ľudských práv na Slovensku, nie konkrétne opatrenia. Opatrenia budú premietnuté do existujúcich, prípadne nových akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Stratégia sa dotkne aj oblasti inštitucionálnej architektúry ochrany ľudských práv na Slovensku. Zástupcovia verejného ochrancu práv, aj strediska by sa preto mali spolupodieľať na jej príprave. Členovia koordinačnej skupiny sa zhodli na potrebe dodatočného oslovenia a nominácie aj verejného ochrancu práv, aj strediska pre ľudské práva za členov koordinačnej skupiny, čo by mala rada schváliť. Členovia koordinačnej skupiny sa tiež zhodli na potrebe obnoviť činnosť riadiaceho výboru a redakčného tímu v modifikovanom personálnom zložení. Na zasadnutí koordinačnej skupiny 3. 2. 2014 boli okrem záverov z realizovaných workshopov a zasadnutí pracovných skupín v gescii príslušných ministerstiev prerokované ďalšie konkrétne kroky súvisiace s prípravou stratégie. Koordináčna skupina prerokovala doručené nominácie na členov riadiaceho výboru a redakčného tímu a prijala súvisiace odporúčanie, o ktorom bude informovať pán Demeš.

Dňa 28. 1. 2014 sa pod vedením predsedu rady uskutočnilo prvé rokovanie pracovnej skupiny v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Pracovná skupina pre finalizáciu časti stratégie a organizáciu odborných podujatí pokrýva dve špecifické témy. Jednou je Dialóg o podstate a zmysle ľudských práv a druhou je Inštitucionálna architektúra ochrany ľudských práv. Oba workshopy k týmto témam sa budú konať začiatkom mája tohto roka. Vzhľadom na charakter tém sa týmito workshopmi zavíši proces prípravy stratégie. Ide o témy prierezové, horizontálne a zahŕňajúce otázky, ktoré vyplynú a nebudú vyriešené na workshopoch, ktoré budú predchádzať. Workshop k téme Dialóg o podstate a zmysle ľudských práv bude reflektovať otvorené otázky, ktoré vzídu z diskusie na odborných podujatiach. Pripravený a distribuovaný návrh uznesenia k tomuto bodu nebude teraz

predložený na schválenie, pretože je treba ešte osobitne doriešiť body B.2 a B.3, t. j. gesciu pracovnej skupiny pre otázky migrácie. Predseda rady dnes rokoval s ministrom vnútra, s ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny a dohodli sa, že navrhnú iné inštitucionálne zastrešenie. Uznesenie bude preto predložené v upravenej podobe na najbližšie zasadnutie rady.

Predseda rady odovzdal slovo pánovi Pavlovi Demešovi, externému poradcovi pre prípravu stratégie, aby informoval detailnejšie o záveroch zo zasadnutí koordinačnej skupiny, aj o ďalších krokoch v súvislosti s prípravou stratégie vrátane niektorých návrhov na zloženie riadiaceho výboru redakčného tímu.

Pavol Demeš, externý poradca PPV a MiZVaEZ SR pre prípravu stratégie

Informoval, že od ostatného zasadnutia rady sa uskutočnili dve stretnutia koordinačnej skupiny, kde sa diskutovalo o tom, ako nastaviť celý proces práce a prípravy stratégie. Bolo navrhnuté, aby mal riadiaci výbor sedem členov a redakčný tím pre prípravu stratégie troch členov. Redakčný tím by z výstupov, ktoré vstúdia z jednotlivých workshopov pripravil záverečný text. Počas celej prípravy (nielen dvoch zasadnutí koordinačnej skupiny) sa stretol s viacerými ľuďmi z mimovládnych organizácií, ale aj takými, ktorí sa zaoberajú citlivejšími témami, aby sa s problematikou čo najviac zoznámil a mal možnosť mediovať niektoré otvorené otázky, očakávania, nedorozumenia. V tomto procese bude pokračovať aj ďalej. Okrem formálnych procesov bude spoločne s ďalšími viesť rozhovory s členmi rady a doladovať záležitosti, ktoré sú predmetom buď nedorozumení alebo iných interpretácií, aby v júni stratégia odrážala výsledok dialógu, ktorý v spoločnosti na tieto citlivé ľudskoprávne témy prebieha. Pripomenul a zdôraznil slová predsedu rady a to, že MZVaEZ SR má v gescii dva kľúčové workshopy, ktoré sa týkajú podstaty alebo filozofie a architektúry ľudských práv. Neznamená to, že do mája, kedy by mali workshopy prebehnúť, sa nebude na túto tému hovoriť, pretože podnety a námety z jednotlivých workshopov, ale aj z diskusií sa bude redakčný tím snažiť zapracovávať a komunikovať. Workshopy by mali zarámcovať to, kde v súčasnosti slovenská spoločnosť je, čo sa týka vnímania ľudských práv a inštitúcií, ktoré by o ich naplnenie mali usilovať.

Pôvodne sa uvažovalo, že redakčný tím bude zložený z piatich ľudí. Avšak po skúsenosti s inými strategickými dokumentmi, ktoré na ministerstve vznikajú (ako je napr. Branding Slovensko alebo iné) sa členovia koordinačnej skupiny zhodli, že trojica ľudí bude schopná dokument nadraftovať. Na základe nominácií členovia koordinačnej skupiny dospeli k nasledovnej trojici: pani Porubánová z Inštitútu pre výskum práce a rodiny, ktorá má bohaté skúsenosti z oblasti ľudských práv v širokom poňatí, pán Peter Kresák – právny expert, ktorý má aj domáce, aj zahraničné skúsenosti a pani Horná, ktorá je predsedníčkou celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv. Toto boli tri osobnosti, na ktorých panovala zhoda, že by mali byť schopní každý zo svojho uhla prispieť k cieľu. Bude potrebné, aby sa redakčný tím zišiel a dostal presné zadanie toho, čo sa od neho očakáva a kto budú tí, od ktorých budú dostávať kvalitné materiály, z ktorých potom zostavia záverečný text. Má pocit, že ľudia nevedia jeden o druhom, kto čo robí, ktorá skupina a akým spôsobom už workshop mala/nemala, čo sa pripravuje a že je problematické nájsť relevantné dokumenty. S pánom Petrom Suskom, ktorý pre ministerstvo zabezpečuje komunikáciu s verejnosťou prostredníctvom médií bolo dohodnuté vytvorenie webstránky v rámci MZVaEZ SR, ktorá bude obsahovať všetky dokumenty a informácie na jednom mieste a všetci budú vedieť, kto čo robí. Pokiaľ budú členovia rady súhlasiť, môžu tam byť zverejnené aj fotografie. Budú tam výsledky všetkých workshopov, ale aj plánované odborné podujatia a kľúčové články, ktoré na dané témy zaznejú alebo autorské rozhovory, resp. cielené rozhovory s jednotlivými kľúčovými osobnosťami, či už z mimovládneho, ale aj zo štátneho sektora. Webstránka je už v grafickej podobe nadizajnovaná, následne bude sfunkčnená v mesiaci február, vrátane prelinkovania na jednotlivé skupiny, výbory, ministerstvá atď. Webstránka bude užitočná aj pre ľudí zo sveta médií a tiež vtiahne oveľa širší verejný diskurz do celého tohto procesu.

Peter Susko, riaditeľ tlačového odboru MZVaEZ SR

Doplnil, že spomínaná webstránka bude súčasťou stránky MZVaEZ SR a bude sa týkať výhradne stratégie. Záležitosti, ktoré sa týkajú rady, budú naďalej na samostatnej stránke rady. Pokiaľ ide o spomínanú podstránku, privíta zaslanie fotografií členov.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Konštatoval, že v decembri cítil oprávnené obavy, ktoré na túto tému zaznievali a nespochybňuje, že v súvislosti s potrebou nanovo sformovať všetky pracovné skupiny došlo k strate času. Myslí si, že dnes je vidieť, že sa naozaj medzi decembrom a dnešným zasadnutím nezháľalo, ale objem práce a objem výstupov sa bude viditeľne až dramaticky zvyšovať. A práve preto je potrebné, aby bolo jedno miesto, kde bude vždy uvedené, čo sa už udialo, čo sa bude diať a aký je aktuálny stav. Verí, že webstránka bude užitočná, že všetci budú do nej prispievať a pomôže odbúrať predsudky alebo mylné informácie o stratégii, ktoré v spoločnosti stále sú. Zdôraznil potrebu celoštátneho dialógu v tejto veci, pričom webstránka je nástroj, ktorý by sa mal využiť.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Podotkla, že ak majú byť ľudia nejakým spôsobom identifikovaní, okrem fotiek by mali uviesť aj to, ako chcú byť identifikovaní. Niektorí majú rôzne afiliácie a nie je vhodné a relevantné uvádzať organizácie, ale skôr výbory alebo len členstvo v rade. Požiadala o inštrukciu, čo a v akom rozsahu poslať, aby to nebolo obsažné a zároveň dávalo zmysel.

Peter Susko, riaditeľ tlačového odboru MZVaEZ SR

Súhlasil, že ak by sa informácie dávali na jednu stránku, odozva pri otváraní by bola dlhá. Preto je na stránke uvedený adresár koordinačnej skupiny, v ktorom sa po kliknutí zobrazí ku každej osobe výbor, kontaktné údaje, emailové adresy a všetko ostatné. Dodal, že pokiaľ ide o afiliáciu, u každého bude uvedené to, čo si praje.

Laco Oravec, Nadácia Milana Šimečku

Ocenil samostatnú webstránku, keďže orgány štátnej správy majú rezervy vo vedení verejných diskusií práve cez webstránky. Európska komisia môže byť v mnohom vzorom, ako veľa vecí vie na stránku publikovať. Pozdáva sa mu tiež uverejnenie rozhovorov a nielen publikovanie dokumentov. Dá sa použiť mnoho iných nových prístupov. Práve preto navrhol, aby v rámci širokej verejnej diskusie bol daný priestor na ankety, na možnosť ku konkrétnym otázkam vyjadriť svoj občiansky názor a podobne. Minulý týždeň bola v SR fínska ministerka školstva a informovala, že pri prijímaní nového zákona o predškolskej výchove sa dvanásťtisíc občanov vyjadrilo vo verejnej diskusii cez internetovú stránku. Myslí si preto, že to môže byť aj priestor na zbieranie veľmi širokej odozvy. Navrhuje hľadať nejaký formát, aby každý mohol poslať svoje názory, pripomienky.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Konštatoval, že návrhy sú vítané a poďakoval sa za ne. Uviedol, že o modifikovanom uznesení sa bude hlasovať v nasledovnom období.

Prerušil rokovanie rady a informoval, že rada prerokuje zvyšné body programu tak, ako boli schválené na pokračujúcom zasadnutí rady. Poďakoval sa všetkým za účasť.

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Privítal členov rady na pokračujúcom trinástom zasadnutí rady, ktoré bolo prerušené 5. februára, dôsledkom neodkladných pracovných povinností a ktorého program bol vzhľadom na aktuálny vývoj v prípade niektorých bodov mierne upravený a doplnený.

2/ Privítal novú členku rady, pani Zdenku Matejovú, ktorá bola nominovaná za Združenie samosprávnych krajov SR, namiesto doterajšej členky, pani Kateřiny Benešovej. Pani Benešová, žiaľ, túto funkciu nemôže zastávať z dôvodu jej dlhodobej práceneschopnosti. Rovnako privítal staronového člena, pána Jána Lipianskeho, ktorý bol zvolený za druhého podpredsedu Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie a tým sa stal členom rady. V tejto súvislosti tiež uviedol, že napriek opakovanej výzve nebola zo strany občianskej komory rady predložená nominácia na zástupcu do novovytvorenej Rady vlády pre práva seniorov a tak bola za zástupkyňu rady v Rade pre práva seniorov určená pani Barbara Illková, tajomníčka rady, ktorá bude okrem iného v rámci svojho mandátu priebežne zabezpečovať kontakt medzi oboma radami.

3/ Z pohľadu zloženia rady pripomenul aj odstúpenie pani Lucie Faltinovej z funkcie podpredsedníčky rady za občiansku spoločnosť k 10. februáru 2014. Jej rezignáciou zároveň zaniklo jej členstvo v rade. Následne oslovil podpredsedu vlády a ministra vnútra SR, ktorý predsedá Rade vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie so žiadosťou o zaslanie nominácie na neobsadené miesto po pani Faltinovej. Zatiaľ nedostal odpoveď.

4/ Vyzval členov rady, aby si pripomenuli bývalú členku rady, pani profesorku Vieru Strážnickú, ktorá zomrela dňa 27. februára 2014 vo veku 71 rokov. Pani profesorka Strážnická zostane v spomienkach nielen ako vynikajúca pedagogička, ktorá vychovala generácie právnikov, ale aj ako excelentná veľvyslankyňa, sudkyňa Európskeho súdu pre ľudské práva.

5/ V rámci prerušeného zasadnutia rady bola jedným z prerokovaných bodov aj informácia o príprave stratégie, spolu s návrhom uznesenia k partikulárnym otázkam, zloženiu redakčného tímu, gescii záverečných workshopov - Dialóg o podstate a zmysle ľudských práv a Inštitucionálna architektúra ochrany ľudských práv a gescii témy práv migrantov. Uznesenie materiálu však nebolo prijaté s cieľom ďalšieho prediskutovania jeho obsahu s Ministerstvom vnútra SR a s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Z dôvodu posunu termínu pokračujúceho trinásteho zasadnutia rady v záujme zabezpečenia plynulej prípravy stratégie o predmetnom uznesení inicioval hlasovanie procedúrou per rollam. Aj napriek skutočnosti, že procedúra by aj matematickým prepočtom bola schválená, vnímal a reagoval na výhrady viacerých členov rady k určitým bodom uznesenia, týkajúcim sa gescie prípravy časti stratégie k právam migrantov a preto sa rozhodol predmetnú procedúru suspendovať. Z uvedených dôvodov sú body predmetného uznesenia opätovne zaradené do dnešného programu rady, avšak na základe odporúčania koordinačnej skupiny v podobe troch samostatných uznesení rady. Z pohľadu prípravy stratégie považuje za dôležité informovať o tom, že dňa 7. marca odstúpil pán Pavol Demeš z funkcie predsedu koordinačnej skupiny. Preto požiadal riadiaci výbor, aby úlohu koordinátora plnil kolektívne a informoval, že vzhľadom na krátkosť času a zároveň na to, že táto forma rozhodovania sa z jeho pohľadu osvedčila, rozhodol sa v nej pokračovať a nebude už na zostávajúce obdobie, do konca júna tohto roka, menovať nového koordinátora procesu. Koordináčna skupina pre prípravu stratégie mu na svojom zasadnutí dňa 7. marca odporučila zväziť možnosť navrhnúť posunutie termínu prijatia stratégie na november 2014, za účelom získania dostatočného času pre finalizáciu textu stratégie. Vzhľadom na to, že odborné podujatia, workshopy, semináre, diskusné fóra pre jednotlivé témy stratégie pokračujú v zmysle schváleného harmonogramu, nevidí dôvod pre odklad termínu jej predloženia na rokovanie vlády SR. V priebehu apríla a mája budú realizované odborné podujatia k témam týkajúcim sa výchovy a vzdelávania k ľudským právam, právam LGBTI osôb, rodovej rovnosti, posilnenia neziskových organizácií a mechanizmov participácie, inštitucionálnej architektúry ochrany ľudských práv

a dialógu o podstate a zmysle ľudských práv. Je presvedčený o tom, že proces prípravy stratégie je možné ukončiť bez ďalšieho posunu stanoveného termínu. Je si vedomý toho, že prebehla istá diskusia o politickej podpore procesu tvorby stratégie, preto chce všetkých ubezpečiť, že mandát a rámec, na základe ktorého stratégia vzniká, je jednoznačný, je platný a má plnú podporu vlády SR. Aj vzhľadom na množstvo uskutočnených a plánovaných aktivít a diskusných fór je zrejmé, že sa proces dostáva do svojej rozhodujúcej fázy a chce využiť túto príležitosť, aby požiadal o maximálne zodpovedný a konštruktívny prístup k tvorbe výstupných podkladov, pretože práve tie budú kľúčom k finálnej podobe materiálu. Je presvedčený o tom, že proces bude úspešný a napriek zložitosti participatívneho prístupu sa vytvorí silný precedens pre prípravu ďalších obdobných dokumentov v budúcnosti.

6/ Okrem prípravy stratégie prebiehajú paralelne ďalšie procesy, ktoré vyžadujú obrovské nasadenie sekretariátu a členov rady, ako je samotná príprava rokovaní rady, zefektívnenie metód činnosti rady, poskytovanie ľudskoprávných dotácií a diskusia v rámci pracovných skupín k dotáciám osobitne a mnohé ďalšie aktivity, ktoré zamestnávajú nad rámec štandardných, klasických povinností. Žiadne stretnutie však nie je samoúčelné a má svoj zmysel v dlhodobom pláne zlepšenia ochrany ľudských práv na Slovensku. Zástupcovia občianskej komory rady predložili na jej minuloročné decembrové zasadnutie návrhy, o ktorých sa nevedela detailná diskusia, ale bola zriadená ad hoc pracovná skupina, zložená zo zástupcov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, expertov rady a zástupcov občianskej spoločnosti, ktorá posúdila možnosti aplikačnej praxe. Výsledkom jej práce bol predložený návrh dodatku č. 4 k štatútu rady. Cieľom predkladaného materiálu bolo, aby rada fungovala ako celoročný pracovný orgán, pre posudzovanie otázok ľudských práv, tzn. aj v období medzi zasadnutiami. V zmysle návrhu dodatku sa týmto zámerom zavádza viacero nových procedurálnych inštitútov a postupov, ako je napríklad dohodovacie konanie. Sekretariát rady dostal niekoľko pripomienok zo strany Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Ministerstva kultúry SR a Ministerstva spravodlivosti SR. Z tohto dôvodu sa 3. apríla, pod vedením tajomníčky rady, uskutočnilo rokovanie spolupredkladateľov návrhu dodatku so zástupcami pripomienkujúcich rezortov. V legislatívno-technických otázkach sa dospelo ku konsenzu. Otvorenými otázkami zostalo zriadenie Výboru pre občianske a politické práva, dohodovacie konanie a urgentná procedúra, ku ktorým nebol na mieste dosiahnutý konsenzus. Z uvedeného dôvodu navrhol zmenu formulácie uznesenia rady s cieľom umožniť komplexnejšiu diskusiu k zmenám vo fungovaní a zložení rady v širšom formáte, to znamená, so zapojením ďalších členov rady, zastupujúcich tak štátny, ako aj občiansky sektor. Na rokovanie predkladá návrh uznesenia rady o zriadení širšej pracovnej skupiny k novelizácii štatútu a rokovacieho poriadku rady, pričom termín predloženia finálnej podoby materiálu, aj vzhľadom na časové okolnosti, navrhuje na september 2014. Zároveň navrhuje, aby rada poverila vedením pracovnej skupiny tajomníčku rady.

7/ Vzhľadom na reakcie, ktoré sprevádzali prijímanie dodatku č. 4 k štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny v rámci rady, sa vo februári stretol s členmi výboru s cieľom prediskutovať spoločnú situáciu, ktorá nastala. Jeho záujmom ako predsedu rady je, aby výbor zastupoval rovnocenným spôsobom a rovnako tak plnohodnotným spôsobom záujmy všetkých národnostných menšín, čo je možné dosiahnuť iba za účasti a spolupráce všetkých členov výboru. Preto navrhol zriadenie pracovnej skupiny s mandátom posúdiť danú otázku a požiadal o vstupy všetkých členov výboru zastupujúcich jednotlivé národnostné menšiny. Doposiaľ mu neboli doručené podklady zástupcov maďarskej národnostnej menšiny. Bez sumarizácie podkladov od zástupcov všetkých menšín nie je možné začať práce v pracovnej skupine. Vyzval zástupcov maďarskej národnostnej menšiny, aby doručili svoje podklady.

8/ Požiadal generálnu riaditeľku sekcie právnej a konzulárnej a tajomníčku rady pani Barbaru Illkovú o vykonanie kontroly uznášaniaschopnosti rady.

Barbara Illková, tajomníčka rady

Vzhľadom na prezentáciu v rokovacej sále uviedla, že rada je uznášaniaschopná, nakoľko nadpolovičná väčšina jej členov a členiek je na zasadnutí prítomná.

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Predložil návrh programu rokovania rady, ktorý pozostáva z desiatich bodov. V priebehu ostatného týždňa boli sekretariátu postúpené doplnenia programu v nadväznosti na žiadosti ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ministra spravodlivosti SR. Ide o doplnenia týkajúce sa Národného akčného plánu pre deti a zásadného stanoviska Výboru pre práva LGBTI osôb.

2/ Predložil návrh uznesenia rady k plneniu opatrení vyplývajúcich z úloh integračnej politiky SR a do bodu rôzne navrhol zaradiť informáciu o analýze a evaluácii štyroch dialógov o verejných politikách, ktorú vypracovala Slovenská akadémia vied.

Vyzval členov rady na prípadné návrhy na doplnenie alebo úpravu programu.

Kálmán Petőcz, expert rady

Navrhol do bodu rôzne zaradiť návrh vyhlásenia rady k problematike ochrancov a ochrankýň ľudských práv aj v nadväznosti na to, že vláda naďalej plne stojí za stratégiou avšak stále pokračujú útoky, aj proti zamestnancom v štátnej službe, aj proti iným ochrancom a ochrankyniam ľudských práv.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Zdôraznil, že opäť sa na zasadnutie predkladá návrh uznesenia, ktorý by sa mal draftovať priamo na zasadnutí rady, čo je forma práce, ktorej je snaha sa vyhýbať. Z tohto dôvodu navrhol hlasovanie o návrhu programu, ktorý bol distribuovaný spolu s pozvánkou.

Štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR požiadal o presun bodu 8 ako bod číslo 2.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Požiadal o možnosť vystúpiť v bode rôzne.

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Potvrdil, že bod rôzne je určený na ústne informovanie. Vyzval členov rady na hlasovanie o návrhu programu s presunom bodu 8 za číslo 1 bodu programu s doplnením o ústnu informáciu podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Návrh programu bol jednohlasne schválený.

2/ Inicioval druhé hlasovanie o zaradení dodatočného bodu programu podľa návrhu Kálmána Petőcza.

Hlasovanie: Za: 10, Proti: 7, Zdržali sa: 11.

Návrh na doplnenie programu nebol schválený, pretože nemá dostatočnú podporu členov rady.

BOD 2

Miroslav Lajčák, predseda rady

Informácie o zasadnutiach výborov rady, ktoré sa uskutočnili v mesiaci január, boli zaslané sekretariátom rady elektronicky. V marci sa uskutočnili zasadnutia dvoch výborov rady, Výboru pre deti a mládež a Výboru pre práva LGBTI osôb. Tento výbor prijal zásadné stanovisko k poslaneckým návrhom novely Ústavy SR, ktorý je zaradený v rámci tohto bodu

rokovania s návrhom uznesenia vypracovaným výborom. Požiadal podpredsedov, respektíve tajomníkov výborov, ktorých výbory zasadali v marci, aby stručne informovali o záveroch rokovaní a ostatných podpredsedov, respektíve tajomníkov výborov, aby v prípade potreby podali doplňujúcu informáciu o záveroch zasadnutí výborov z januára 2014.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

1/ Výbor zasadal 28. januára. Bolo vyhodnotené plnenie zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, ktorý ukladá vysielateľom digitálne vysielateľ televízne vysielanie s komentovaním pre nevidiacich a s posunkovou rečou pre sluchovo postihnutých. Na základe žiadosti výboru, že toto sa neplní s výnimkou jedného vysielateľa, vykonala Rada pre retransmisiiu a vysielanie kontrolu v januári 2013, udelila pokuty RTVS a televízii JOJ za neplnenie. Správu nemali, požiadali o jej podanie do konca marca. Správa bola veľkým sklamaním, pretože Rada pre retransmisiiu a vysielanie hovorí o tom, že nemá právo kontrolovať televízie, ale len vyhodnocuje štatistické údaje. U dvoch televízií, ktoré boli pokutované, sú údaje nepravdivé, neplnia zákon a televízie, ktoré boli požiadané, aby informovali sekretariát výboru, sa neozvali a nereagujú na žiadne požiadavky. Bol by rád, keby v tejto veci kompetentné orgány štátnej správy nejakým spôsobom zasiahli.

2/ Koncom minulého roka ústredie práce vydalo pokyn, na základe ktorého bolo zakázané kumulovať alebo využívať prostriedky, ktoré sú poskytnuté na dofinancovanie prevádzky chránených dielní a chránených pracovísk, skombinovať ich s príspevkami z verejnej správy, teda od vyšších územných celkov miest a obcí, prípadne s dotačným systémom ministerstiev a podobne, čo viacerým organizáciám, ktoré tieto činnosti prevádzkujú, spôsobilo veľké straty. Požiadali najprv o vysvetlenie ústredia práce, ktoré potvrdilo svoj názor, potom sa obrátili na ministerstvo práce a aj na výbore o tom hovorili a pán minister prisľúbil pomoc, takže sa to doriešilo hneď v priebehu dvoch týždňov. Toto usmernenie bolo zrušené a pomohlo tomu aj Nariadenie Európskej únie z roku 2008 o všeobecných výnimkách, ktoré hovorí práve v článku 7, odsek 4, že v prípade osôb so zdravotným postihnutím takéto financovanie nie je porušením hospodárskej súťaže.

3/ Ďalší problém, ktorý bol prerokovaný je príprava stavebných zákonov z hľadiska bezbariérovosti stavebného prostredia. Výbor si vypočul správu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a navrhol nominovať do pracovných skupín pre prípravu tohto zákona a jeho vyhlášok svojich zástupcov. Výbor nominoval troch zástupcov. Žiaľ, doteraz neboli prizvaní k práci.

3/ Predmetom rokovania výboru bola informácia o využívaní horizontálnych priorít, rovnosti príležitostí a prístupnosti v operačných programoch, pri ktorých je garantom Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Na základe dohody boli vymenovaní traja zástupcovia do tejto pracovnej skupiny, ktorá doteraz nepracuje. Ostatné body prerokované výborom boli distribuované písomnou formou.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Predpokladá, že výhrady v bode jedna boli tlmočné ďalej, lebo je to v záujme vecí rokovania výboru k Rade pre vysielanie a retransmisiiu.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Zatiaľ nie, lebo správa bola predložená k 31. marcu. Bola urgovaná u televízií, tie sa neozvali a rada pre vysielanie predložila správu, kde hovorí, že vyhodnocuje len štatistické údaje, že nerobí priamo kontrolu, takže na najbližšom výbore bude prijaté radikálnejšie uznesenie. Problémom je, že ide o televízie, ktoré sú verejnoprávna plus súkromná a usmerňovanie zo strany štátu je problematické.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že je potrebné na uvedený problém upozorňovať.

Ondrej Gallo, druhý podpredseda Výboru pre deti a mládež

1/ Výbor zasadal 10. marca 2014, materiál bol zaslaný elektronicky. Medzi dôležité body, ktorým sa výbor venoval, je príprava stratégie. Momentálne je materiál na pripomienkovaní, ktoré sa finalizuje, budú zapracované pripomienky a následne bude výbor materiál schvaľovať procedúrou per rollam. Výsledný materiál bude k dispozícii aj na webovej stránke ministerstva, ktorá sa týka stratégie.

2/ Výbor na svojom zasadnutí dostal aj informáciu od pracovnej skupiny, ktorá pripravuje návrh riešenia verejnej ochrany práv pre osoby so zdravotným postihnutím a pre deti, to je inštitút detského ombudsmana alebo komisára pre deti, ako sa návrh momentálne vyvíja.

3/ Výbor schválil správu o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti, tá je predmetom rokovania rady ako samostatný bod a pán štátny tajomník sa bude obšírnejšie venovať tomuto materiálu v samostatnom bode.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

1/Výbor pre práva LGBTI osôb zasadal 19. marca. Prvý workshop o právach LGBTI osôb v rámci prípravy stratégie bude 10. apríla a ďalší bude 24. apríla, ktorý by už mal byť o konkrétnom texte navrhovanej príslušnej kapitoly.

2/ Hlavným bodom zasadnutia výboru bolo stanovisko výboru k navrhovaným zmenám ústavy. Boli predložené dva poslanecké návrhy zmien ústavy, jeden opozičný a jeden spoločný návrh Smeru a KDĽ. Obidva navrhujú doplniť Ústavu SR o vetu „manželstvo je jedinečný zväzok jedného muža a jednej ženy. SR manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru“. V poslednej dobe boli vyjadrenia mnohých odborníkov, ktorí sa zhodujú na tom, že tento návrh neprináša nič pre manželstvá heterosexuálnych párov. Výbor pre práva LGBTI ľudí sa vyjadril k tým dopadom, ktoré má na práva LGBTI ľudí. Vychádzali z medzinárodných európskych dokumentov a je pravda, že v rámci Európskej únie je to pomerne ojedinelá legislatívna iniciatíva, preto sa nemali moc o čo oprieť, ale je stanovisko Európskeho parlamentu práve k maďarskej ústave, kde aj poslanci Smeru jednoznačne odsúdili tento bod maďarskej ústavy. Čo sa týka dopadov, poukázali na to, že neprebehla žiadna diskusia, rovnako nikdy nebolo navrhované manželstvo pre páry rovnakého pohlavia a preto považujú za úplne neopodstatnené riešiť takýmto spôsobom túto vec, bez akejkoľvek spoločenskej diskusie a rovnako na základe týchto skutočností, ktoré sú predložené v stanovisku, navrhli, aby vláda prijala odmietavé stanovisko k tejto novele a aby naopak zabezpečila v právnych predpisoch SR rozmanitosť rodinných foriem, vrátane takých, ktoré nie sú definované rodovou líniou alebo manželstvom. Nakoniec toto je aj v zákone o rodine, len veta, kde sa štát zaväzuje chrániť všetky formy rodiny sa nedostala do ústavy. Stanovisko bolo prijaté všetkými členmi za mimovládny sektor, akademickú obec, ale aj nezávislé inštitúcie ako verejný ochranca práv a stredisko, preto sú radi, že sa až takáto silná koalícia ľudí dohodla na stanovisku, ktoré vysiela veľmi silný signál pre vládu.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že návrh zmeny ústavy je poslanecký návrh a nie vládny návrh. Zároveň informoval, že ide o návrh uznesenia rady, ktorým sa rada hlási k zásadnému stanovisku výboru.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Dala na zváženie formuláciu uznesenia - či by rada mala stanovisko schvaľovať, keďže ide o zásadné stanovisko, ktoré pôjde do vlády aj bez schválenia radou. S takýmto typom uznesenia by sa mala rada len stotožniť, alebo nestotožniť, prípadne zobrať na vedomie.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Vyzval predkladateľa p. Macka, aby sa k uvedenému návrhu zmeny formulácie uznesenia vyjadril.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Uviedol, že v rade už prebehla v minulosti diskusia k zásadným stanoviskám a bolo predsedom rady navrhnuté, aby aj zásadné stanoviská schvaľovala rada, aby sa ukázalo, či sa rada stotožňuje s takýmto stanoviskom. Dal na zváženie, aby sa týmto problémom zaoberala pracovná skupina, ktorá sa zaoberá zefektívnením práce rady.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Potvrdil, že prebehla debata, že napriek tomu, že zásadné stanoviská z výboru idú priamo na vládu, je vhodné, aby prebehla diskusia aj na rade. Slovo schvaľuje je trochu zavádzajúce, pretože rade z rokovacieho poriadku nevyplýva povinnosť schvaľovať predmetné stanovisko. Navrhol slovo schvaľuje nahradiť slovom sa stotožňuje.

Branislav Mamojka, podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Upozornil, že ak rada neodporúča, neschváli stanovisko a z výboru pôjde na vládu druhé stanovisko, dôjde k rozporu a nie je jasné, ako by sa s tým vládou vysporiadala.

Miroslav Lajčák, predseda rady

To je ďalšia vec, ktorá potvrdzuje dôležitosť rokovať o spôsobe fungovania rady. Vyjadrenie schvaľovania alebo neschvaľovania je máťúce, vidí logiku v tom, že si výbor prijme zásadné stanovisko, s ktorým sa rada stotožní alebo nestotožní a následne ide na rokovanie vlády takýmto spôsobom.

Kálmán Petőcz, expert rady

Ide o špecifickú participáciu, ktorá sa nachádza v Dohovore o právach osôb so zdravotným postihnutím, čiže keď výbor prijme nejaké stanovisko, ktoré sa výhradne týka ich záležitostí a netýka sa žiadnej inej ľudskoprávnej skupiny, tak kto iný má o tom prijímať zásadné stanovisko? To je presne ten istý prípad. Ak by stanovisko Výboru pre práva LGBTI osôb prehlasovali všetci ostatní, to nemá vôbec žiadny vplyv na stanovisko výboru.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Súhlasil s vyjadrením p. Petőcza, ale zároveň zdôraznil, že rada by sa mala vyjadrovať a zaujať stanovisko k zásadným stanoviskám výborov.

Mária Orgonášová, Únia miest Slovenska

V návrhu programu je prvý bod označený ako návrh stanoviska k poslaneckým návrhom ústavného zákazu manželstiev rovnakého pohlavia. Nechápe návrh novely ústavy ako zákaz manželstiev, ale chápe ho v pozitívnom slova zmysle ako formuláciu, definíciu, čo je to manželstvo. Desiatky rokov učila fyziológiu na lekárskej fakulte budúcich lekárov a je jednoznačné, že fyziologicky plodiť a vytvárať predpoklady pre vznik nových generácií majú iba rôzne pohlavia, teda manželstvá zložené z rôznych pohlaví, čiže manželstvo je zväzok jedného muža a jednej ženy. Nevidí v tom zákaz manželstiev, iné druhy spolužitia by mali mať inú formu a nie nazývať ich manželstvom.

Dôvodová správa návrhu uvádza, že jediným faktickým cieľom úpravy je zamedziť párom rovnakého pohlavia prístup k inštitúcii manželstva.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Ak chcem v rade vyjadrovať stanovisko hlasovaním k návrhu zákona, tak je potrebné uviesť zákon tak, ako je predložený do Národnej rady SR.

Zásadné stanovisko výboru bude predložené vláde SR, ale rada sa dohodla, aby sa vyjadrila k zásadným stanoviskám výborov, lebo bola konfrontovaná so situáciou, že ide niečo z výboru do vlády a rada o tom ani nediskutuje, ani k tomu nedáva stanovisko. Ide o to, či sa s tým rada stotožnila alebo nestotožnila, to považuje za správny prístup. Rada nezasahuje do uznesenia alebo do zásadného stanoviska, ktoré uznesením prijal výbor.

Vyzval členov rady k hlasovaniu o návrhu uznesenia rady.

Rada sa nestotožnila s predloženým zásadným stanoviskom Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb k poslaneckým návrhom ústavného zákona číslo tlaču 891a 921.

Hlasovanie: Za 13 – Proti 10 – Zdržali sa 8.

Zásadné stanovisko výboru bude predložené na rokovanie vlády SR ministrom spravodlivosti SR.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Zasadnutie sa konalo 30. januára 2014, pod vedením ministra práce, sociálnych vecí a rodiny p. Richtera a na zasadnutí výboru sa rokovalo aj s ministrom spravodlivosti SR p. Borecom. Výbor rokoval o súhrnnej správe o stave rodovej rovnosti, vyhodnocoval plnenie Národnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2009 až 2013 a Národný akčný plán rodovej rovnosti a takisto odbor rodovej rovnosti, pani riaditeľka Pietruchovej predkladala správu o príprave piatej a šiestej periodickej správy SR k Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, keďže tento rok SR bude reportovať za tento dohovor správu. Najdôležitejšia bola informácia pána ministra Boreca o procese ratifikácie Istanbulskeho dohovoru o predchádzaní násilu voči ženám a domácomu násiliu a boji proti nemu. Pán minister zdôraznil, že proces ratifikácie si vyžaduje ďalšie legislatívne zmeny, vrátane prípravy špecifického zákona k tejto téme. Výbor takisto diskutoval o činnosti koordinačno-metodického centra, ktoré pripravuje najmä Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Pán minister spomenul, že sa na neho obrátilo stopäť kresťanských organizácií, ktoré žiadali, aby ratifikácia tohto dohovoru bola odložená. Výbor so znepokojením prijal informáciu, že sa ratifikácia bude predlžovať a opätovne pripomenul, že vláda SR schválila uznesenie k Národnému akčnému plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách, kde je priamo úloha ratifikovať dohovor do roku 2014. Takže sú dve rozporné uznesenia. Rada minulý rok, takisto Výbor pre rodovú rovnosť opakovane odporúča vláde, aby urýchlila proces ratifikácie Istanbulskeho dohovoru. Tieto uznesenia trvajú a sú v platnosti a dúfa, že ich nielen ministerstvo, ktoré má na starosti ratifikačný proces, ale aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a asi aj Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR bude brať s plnou vážnosťou. Pán minister privítal návrh na spoluprácu, s tým, že bude spolupracovať s Výborom pre rodovú rovnosť, s pracovnou skupinou pre predchádzanie násiliu páchaného na ženách, kde je možné pracovať na konkrétnych legislatívnych zmenách, ktoré by mohli napomôcť urýchleniu ratifikačného procesu.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

1/ V medziobdobí, kedy bolo prerušené zasadnutie rady sa výbor nezišiel. Zasadnutie je naplánované až na 11. apríla, keďže v tomto období pracovná skupina už pripravovala návrh textu do stratégie, ktorý v pondelok odovzdali na posúdenie výboru a k tomu má byť diskusia na najbližšom zasadnutí výboru. Výbor sa sústredil najmä na stratégiu keďže práve výchova

a vzdelávanie k ľudským právam je prierezovou témou, ale aj jednou z najväčších priorít. Predpokladá, že v piatok bude text одобrený, prípadne budú zapracované pripomienky. Následne sa text posunie na ministerstvo. Než bude workshop, tak by mal byť podklad одобrený aj ministerstvom. Workshop sa bude konať 29. apríla.

Daniel Milo, tajomník Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie

Uviedol, že od posledného zasadnutia sa uskutočnili stretnutia pracovných skupín, takže nie je potrebné informovať.

BOD 3

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 – 2017 za rok 2013 a návrh na jeho aktualizáciu sa predkladá na základe uznesenia vlády SR číslo 276 z piateho júna 2013, aktualizácia sa týka prílohy číslo 3 Národného akčného plánu pre deti, ktorá uvádza prehľad dlhodobých, strednodobých a krátkodobých nástrojov podporne prispievajúcich k implementácii práv dieťaťa na národnej a regionálnej úrovni. Predkladaný materiál je priebežnou správou k plneniu úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti, pričom dokumentuje plnenie úloh za obdobie roka 2013. Pre účely aktualizácie Národného akčného plánu pre deti sa navrhuje skrátenie lehoty na predloženie čiastkových správ rezortov z 30. marca na 31. januára každoročne, skrátenie lehoty na predloženie správy o plnení úloh vyplývajúcich z Výboru pre deti a mládež, umožní schválenie materiálu ešte v prvom štvrtroku kalendárneho roku a zefektívni tak časový harmonogram plnenia aktuálnych úloh. S cieľom zabezpečenia spolupráce s Výborom pre deti a mládež sa navrhuje doplnenie siete kontaktných osôb o zástupcov ďalších subjektov, medzi inými aj o Národné koordinačné stredisko na ochranu detí pred násilím a o hlavné kontaktné miesto pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. K materiálu prebiehalo v dňoch 12. až 25. februára tohto roku medzirezortné pripomienkové konanie, počas ktorého sa k materiálu vyjadrilo dvadsaťtri subjektov, z toho jedenásť bez pripomienok. Obyčajné pripomienky boli akceptované a zapracované do správy, respektíve cez návrh uznesenia vlády. Zásadné pripomienky si uplatnili štyri subjekty. Ku všetkým, s výnimkou jednej, sa uskutočnili rozporové konania so záverom o odstránení rozporu. Zásadná pripomienka verejnej ochrankyne práv obsahovala tri návrhy, z ktorých dva boli riešené odstránením rozporu v rámci uskutočneného rozporového konania. Zásadná pripomienka týkajúca sa návrhu na zaradenie novej úlohy číslo šesť, dvanásť v znení prijatie krokov na riešenie porušovania práv na vzdelané deti, žiakov, príslušníkov rómskej národnostnej menšiny so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bez konkrétneho rozpracovania s poukazom na závery a odporúčania vlastných prieskumov a správ verejnej ochrankyne práv nebola akceptovaná z dôvodu nesúhlasu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR s prijatím tejto úlohy. Pokus o odstránenie rozporu na rokovaní výboru dňa 10. marca bol neúspešný, z dôvodu neúčasti zástupkyne alebo zástupcu verejnej ochrankyne práv, respektíve náhradníka, a to aj po opakovanej výzve na rokovaní výboru. Stanovisko Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR bolo po rokovaní výboru rozšírené o ďalšie dôvody, ktoré poukazovali na komplementaritu Národného akčného plánu pre deti k opatreniam, ktoré sa už plnia prostredníctvom iných akčných plánov, programov, koncepcií alebo stratégií a skutočnosť, že problematika vzdelávania rómskej národnostnej menšiny je už komplexne riešená v stratégii SR pre integráciu Rómov do roku 2020. Prípadné zakomponovanie úloh tohto charakteru do Národného akčného plánu by bolo definované ako duplicitné. Výbor po prerokovaní odporučil rade svojim uznesením číslo 36 zo dňa 10. marca schváliť materiál v predkladanom znení, bez zapracovania návrhov, teda bez zapracovania tejto zásadnej pripomienky. Realizácia novonavrhovaných úloh aktualizovaného Národného

akčného plánu pre deti nepredpokladá dodatočné požiadavky na rozpočet verejnej správy. Ich realizácia bude zabezpečená v rámci schválených limitov rozpočtu verejnej správy. Uvedené sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy, ktoré v zmysle navrhovaných opatrení zodpovedných gestorov, spoluzodpovedných gestorov, respektíve spolupracujúcimi subjektmi. Materiál nepredpokladá vplyv na podnikateľské prostredie, životné prostredie, sociálne vplyvy a na vplyvy na informatizáciu spoločnosti.

Ján Lipiansky, podpredseda Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie

Vyslovil podporu predloženému materiálu, pretože najmladšia generácia si skutočne zaslúži väčšiu systémovú pozornosť celej spoločnosti, keďže ide o budúcnosť Slovenska. Zároveň však uviedol, že materiálu chýba komplexnosť. Odporučil, že v materiáli by mohla byť aj medzigeneračná solidarita, že stredná a seniorská generácia by mala prejavovať podstatne väčší záujem o problematiku najmladšej generácie. Zdôraznil, že seniori sa hlásia k tomu a chcú byť nápomocní pri realizácii konkrétnych krokov. Rokoval s pánom Gallom, že by sa pokúsil na nejakom stretnutí povedať, akým spôsobom by seniori mohli byť pri hodnotovom systéme nápomocní, pretože teraz to nemá ani hlavu, ani päť a najmladšiu generáciu ovplyvňuje niekto a niečo iné.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Zdôraznil, že je potreba, aby takéto materiály takisto vznikali participatívne, aby bol priestor vyjadriť sa v procese ich formovania.

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že ministerstvo sa stretáva s Jednotou dôchodcov, takže ak budú nejaké konkrétne požiadavky, ministerstvo je pripravené ich zapracovať.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Vyzval prítomných k hlasovaniu.

Rada uznesením č. 97 vzala na vedomie Správu o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2013 a návrh na jeho aktualizáciu

Hlasovanie: Za 30 – Proti 0 – Zdržali sa 1.

BOD 4

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že v súvislosti s prípravou plánu činnosti rady boli oslovení všetci členovia rady so žiadosťou o zaslanie podnetov, so zohľadnením plánu práce vlády SR na rok 2014 a plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2014. Návrh plánu činnosti rady na rok 2014 vychádza z návrhov doručených Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny. Podkladové materiály Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR boli postúpené Výboru pre deti a mládež. Ostatné rezorty ani zástupcovia mimovládnych neziskových organizácií a experti rady nezaslali sekretariátu rady žiadne vstupy. Z dôvodu zosúladenia termínu rokovania rady o návrhu na podpis protokolu číslo 16 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd s uznesením vlády SR číslo 546/2013 navrhol v bode 10 zmeniť návrh termínu z júna na december. Požiadaval členov rady, aby obratom identifikovali termíny predloženia navrhovaných materiálov na rokovanie rady v roku 2014. Zasadnutia rady plánuje uskutočniť koncom mája, pätnásť v októbri a šestnásť v decembri a v súvislosti s prípravou stratégie sa uskutoční mimoriadne zasadnutie v júni.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Požiadala o vypustenie bodu číslo 2 „Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín“ z návrhu plánu práce, nakoľko v zmysle štatútu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (článok 4, odsek 1) predmetnú správu prerokováva a schvaľuje výbor, nie rada.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že bod programu bol zaradený do plánu činnosti na základe návrhu Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny.

Mária Jedličková, predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Sú si toho vedomí. Nebránia sa v prípade záujmu rady i tento materiál prerokovať. Správa bude predmetom medzirezortného pripomienkového konania s termínom predkladania na rokovanie vlády SR 30. mája 2014. Momentálne nie je časový priestor, aby bola správa predložená rade, než bude schválená vládou SR.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Navrhol zmeniť v bode 2, Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín termín máj, namiesto marec.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Navrhla doplnenie do plánu činnosti aj prijatie dodatku č. 4 k štatútu rady.

Miroslav Lajčák, predseda rady

S uvedenými zmenami v návrhu Plánu činnosti na rok 2014 vyzval radu na hlasovanie.

Rada uznesením č. 98 jednomyseľne schválila Plán činnosti rady na rok 2014.

BOD 5

Miroslav Lajčák, predseda rady

Minulý týždeň sa konalo rokovanie spolupredkladateľov materiálu, spolu so zástupcami Úradu vlády SR, Ministerstvom kultúry SR, Ministerstvom spravodlivosti SR a bol dosiahnutý konsenzus vo väčšine otázok, ale zostali niektoré otvorené otázky, konkrétne zriadenie Výboru pre občianske a politické práva, dohodovacie konanie a urgentná procedúra. Preto predkladá návrh na zmenu formulácie uznesenia rady. Cieľom je umožniť komplexnejšiu diskusiu k zmenám vo fungovaní rady, v širšom formáte, to znamená všetci členovia rady, ktorí majú záujem sa zapojiť do diskusie, sú týmto prizývaní. Navrhol zriadiť širšiu pracovnú skupinu k novelizácii štatútu a rokovacieho poriadku rady a navrhol, aby rada poverila vedením pracovnej skupiny jej tajomníčku.

Kálmán Petőcz, expert rady

Prezentoval všeobecnejšiu poznámku, ktorá sa netýka samotnej rady, ale je to širší problém. Kompetenčný zákon definuje poradné orgány vlády, len keď sa pozrieme na poradné orgány vlády ako také, tak vidíme, že niektoré vôbec nie sú poradné orgány. Poradný orgán by mal byť teleso, ktoré nezávisle radí vláde. Máme splnomocnencov, ktorí sú štátni zamestnanci. Definícia poradných orgánov je podľa jeho názoru chaotická. Je to problém, ktorý je treba riešiť zásadnejšie.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Ambíciou v tejto chvíli by naozaj malo byť, aby rada mala štatút a rokovací poriadok, aby bolo možné sa operatívne buď zísť, alebo zaujať stanovisko k veciam. Čím nechce povedať, že nesúhlasí s tým, čo uviedol K. Petőcz a myslí si, že rada môže odporučiť aj vláde, aby sa nad tým zamyslela v širšom merítku. Ale to, čo je v priamej zodpovednosti, je fungovanie rady a na tom sa všetci zhodli, že je priestor k zvýšeniu jej efektívnosti.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Ocenil prístup sekretariátu a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, že sa v podstate dokázalo prísť k zhode. Až následne sa ukázalo, že sú voči návrhu pripomienky z ostatných rezortov. Vo väčšine sa dospelo k zhode, ale tri zásadné, kľúčové, sú naďalej sporné. A to sú tie, kvôli ktorým bola pracovná skupina zriadená, čiže ako má fungovať rada medzi rokovaniami, ako má riešiť materiály, ktoré nespádajú do jednotlivých výborov, ako s nimi postupovať. Vyjadril presvedčenie, keďže sú zaťažení procesom prípravy stratégie, bolo by vhodné posunúť termín až na neskôr s tým, že očakáva aj nejaké predloženie alternatív zo strany tých rezortov, ktoré mali pripomienky.

Predseda pracovnej skupiny nemusí byť vždy členom rady, ale stále to takto je v štatúte. Čiže je potrebné, aby predsedom pracovnej skupiny bol minister, ale praktický výkon by bol na pani tajomníčke.

Barba Illková, tajomníčka rady

Uviedla, že podľa štatútu rady je členkou rady bez hlasovacieho práva, tým pádom môže v zmysle štatútu predsedať pracovnej skupine.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Ocenil proces, ktorý radu priviedol až k bodu programu rady. Zrekapituloval, že ostali tri otvorené otázky, ale napriek tomu sa dokázal vyriešiť celý rad ďalších otázok. Do júna bude hlavnou úlohou stratégia a následne bude priestor doriešiť otázky štatútu v termíne do 30. septembra a to k všeobecnej spokojnosti.

Anton Martvoň, poslanec, Ústavnoprávny výbor Národnej rady SR

Poukázal na problémy štatútu rady, v ktorom nie je zakotvené jej funkčné obdobie. Podľa jeho názoru, ako aj názoru niektorých mimovládnych organizácií, je neprijateľné, aby v rade mali niektoré občianske združenia dvoch zástupcov z titulu člena rady a z titulu podpredsedu výboru rady, zatiaľ čo iné občianske združenia nie sú v rade zastúpené vôbec.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Činnosť pracovnej skupiny by nemala byť nahradená. Prizvaní sú všetci, ktorí sa chcú k témam vyjadriť. Každý otázke bude venovaná pozornosť v rámci pracovnej skupiny. Zmyslom je, aby rada bola efektívna, čo dnes nie je a aby bola schopná operatívne reagovať na aktuálne dianie. Táto potreba vyvstáva opakovane s pocitom, že aktuálny stav nie je veľmi dobre vyriešený. Procedúra per rollam vyvoláva viac kontroverzií než súladu. Je tu požiadavka po ďalšom výbere, ako aj po pracovnej skupine, čo znamená, že o všetkom je potrebná diskusia. Jediným cieľom je, aby rada naozaj efektívne plnila úlohu poradného orgánu. Z toho dôvodu bude uvedenému zodpovedne venovaná pozornosť.

Hlasovanie o návrhu uznesenia s úpravami, ako boli prezentované: Rada jednomyselne prijala uznesenie č. 99, ktorým sa zriadila pracovná skupina k vypracovaniu dodatku č. 4 k štatútu rady a k rokovaciemu poriadku rady s termínom predloženia na rokovanie rady do 30. septembra 2014.

BOD 6

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/Informoval, že koordinačná skupina sa na svojom rokovaní dňa 26.3.2014 zhodla, aby pôvodne navrhované uznesenie k stratégii bolo rozdelené na tri samostatné uznesenia. Prvé uznesenie sa týka zloženia redakčného tímu. Druhé uznesenie sa týka workshopov v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Tretie uznesenie sa týka gestorstva témy práva migrantov. Predložil rade návrhy uznesení s odôvodnením.

Prvý návrh sa týka zloženia redakčného tímu tak, ako bolo koordinačnou skupinou odporučené a dopĺňa sa o tretieho člena p. Branislava Fridricha, člena rady a experta v právnej oblasti. Navrhol, aby redakčný tím bol vedený p. Silviou Porubánovou, riaditeľkou Inštitútu pre výskum práce a rodiny. Ďalšou členkou redakčného tímu bude p. Dagmar Horná, členka rady a zároveň členka predchádzajúceho redakčného tímu s cieľom zachovať prepojenie redakčných tímov. K druhému návrhu uznesenia, ktoré sa týka workshopov pod gesciou jeho rezortu, uviedol, že 28.1.2014 sa pod jeho vedením uskutočnilo prvé rokovanie pracovnej skupiny. Pracovná skupina pre finalizáciu časti stratégie a organizáciu odborných podujatí pokrýva dve špecifické témy, ktorými sú Dialóg o podstate a zmysle ľudských práv a Inštitucionálna architektúra ochrany ľudských práv. Workshopy sa budú konať 7. a 13. mája 2014. Workshop k téme Dialóg o podstate a zmysle ľudských práv bude reflektovať otvorené otázky, ktoré vstúdia z diskusie na odborných podujatiach, organizovaných ostatnými rezortmi v najbližšom období. Pracovná skupina je zložená paritne zo zástupcov štátnej správy a zo zástupcov mimovládnych neziskových organizácií. Pokiaľ ide o tretí návrh uznesenia, k workshopu k téme práva migrantov, uviedol, že viacerí z členov rady vyjadrili v rámci procedúry per rollam nesúhlas s gestorstvom Migračného úradu nad touto kapitolou. Z uvedeného dôvodu sa rozhodol procedúru suspendovať, napriek tomu, že formálne náležitosti na jej schválenie boli splnené. Formuláciu uznesenia v pôvodnom znení zaradil na dnešné rokovanie rady s cieľom jeho spoločného prediskutovania. Ďalej poznamenal, že Migračný úrad inicioval dve stretnutia, ktoré sa uskutočnili v marci tohto roka. Výsledkom stretnutí je východiskový poklad vypracovaný Migračným úradom, doplnený o podklady Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva vnútra SR, Medzinárodnej organizácie pre migráciu a ďalších subjektov, ktorých zástupcovia sa stretnutí zúčastňovali. Podklad bude odovzdaný novému gestorovi úlohy, v prípade, ak bude na dnešnom rokovaní určený. Z toho dôvodu sú na dnešnom zasadnutí rady predložené tri nové návrhy uznesenia, do ktorých sa rozčlenil pôvodný návrh, ktorý mal byť predložený na minulom zasadnutí.

2/ Prvým uznesením sa schvaľuje redakčný tím tak, ako bolo uvedené rozširuje sa koordinačná skupina o zástupcov Kancelárie verejného ochrancu práv a Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Uznesenie č. 101 bolo jednomyseľne schválené.

3/ Druhým uznesením, ktorým sa ukladá predsedovi rady zabezpečiť gesciu nad dvoma odbornými podujatiami v podobe Dialógu o podstate a zmysle ľudských práv a Inštitucionálnej architektúry ľudských práv na Slovensku.

Uznesenie č. 102 bolo jednomyseľne schválené.

4/ Tretím uznesením k téme práva migrantov, ktorým sa po vzájomnej komunikácii zainteresovaných orgánov a inštitúcií ukladá štátnemu tajomníkovi Ministerstva vnútra SR v spolupráci s Migračným úradom zabezpečiť odbornú gesciu nad týmto podujatím a zriadiť pracovnú skupinu v adekvátnom zložení. Termín je neodkladne. Gesciu preberá štátny tajomník Ministerstva vnútra SR.

Uznesenie č. 103 ku gescii nad odborným podujatím v oblasti práv migrantov bolo schválené.

Hlasovanie: Za: 29, Proti: 0, Zdržali sa: 2.

BOD 7

Daniel Milo, tajomník Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

Návrh bol schválený uznesením výboru č. 19 dňa 28.1.2014, ktorým sa odporučilo rade prijať dodatok č. 1 k štatútu výboru. Do čl. 4 ods. 5, kde sú uvedené subjekty v podobe stálych členov výboru s hlasovacím právom, sa dopĺňa písmeno r) zástupca Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny z radov občianskej spoločnosti. Do čl. 4 ods. 8, kde sú uvedené subjekty, ktoré nemajú hlasovacie právo, ale sú stále prizývané na zasadnutia výboru, sa dopĺňa písmeno e) Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Ide o doplnenie výborov, pričom v tomto duchu je pripravený návrh uznesenia rady.

Uznesenie č. 100 rada jednomyselne schválila Dodatok k štatútu Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

BOD 8

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že rada sa opakovane aj na ostatnom zasadnutí venovala činnosti Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Výkonný riaditeľ strediska bol požiadaný, aby na dnešné zasadnutie rady predložil informáciu o konkrétnych krokoch strediska, naplánovaných na najbližšie obdobie. Minister spravodlivosti SR bol požiadaný, aby pri príprave novely zákona o zriadení strediska zohľadnil argumenty predložené na zasadnutí rady jej členkou, pani Šarlotou Pufflerovou, v zmysle ktorých má príprava novely prebiehať súbežne s prípravou stratégie. Ministerstvo spravodlivosti SR zaslalo koncom januára tohto roka pracovný návrh novely zákona o zriadení strediska, pričom bola zdôraznená dôležitosť participatívneho dialógu s občianskou spoločnosťou. Minister spravodlivosti SR zorganizoval pracovné stretnutie začiatkom februára tohto roka.

Tomáš Borec, minister spravodlivosti SR

Počas rokovania zástupcovia občianskej spoločnosti vyslovili svoj nesúhlas s navrhovaným znením tak, ako bolo pripravené a pripomienkované aj Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Pokiaľ ide o nedostatky právnej úpravy, zástupcovia občianskej spoločnosti navrhujú, aby sa celá problematika fungovania riešila komplexnejšou novelou, respektíve novým zákonom po vyjasnení koncepcie fungovania strediska. Takáto potreba v budúcnosti určite vyplynie i z pripravovanej stratégie, ako i z pripravovanej legislatívy v podobe rekodifikácie občianskeho práva procesného, prípadne novely antidiskriminačného zákona. Zástupcovia občianskej spoločnosti však pripustili aj možnosť čiastočnej novelizácie právneho predpisu v horizonte polovice tohto roka, pričom však naďalej vidia potrebu zriadenia pracovnej skupiny tejto pripravovanej novely, zloženej aj z odborníkov z rady. Ako základné nedostatky návrhu predloženého Ministerstvom spravodlivosti SR považujú najmä spôsob kreovania správnej rady, kde podľa ich názoru ide o porušenie princípu nezávislosti veľkým počtom nominácií priamo alebo de facto predstaviteľmi vlády SR. Nedostatočné stanovenie kritérií na členov správnej rady strediska, funkčné obdobie výkonného riaditeľa strediska, ako aj priebeh výberového konania na funkciu riaditeľa strediska. Ďalej uviedol dôležitosť priebehu takejto diskusie s cieľom, aby aj názory občianskej spoločnosti boli

v tomto smere brané do úvahy. Z toho dôvodu je potrebné postupovať pri príprave novely pružne. Najvhodnejší spôsob postupu v tejto veci je, aby predložil členom rady návrh novely zákona na pripomienkovanie, kde každý z členov má možnosť ku každému jednotlivému bodu návrhu uviesť svoje stanovisko a odôvodniť ho. Pripomienkové konanie by bolo vyhodnotené a zaslané na radu na odsúhlasenie, prípadne na ďalší postup. Tento spôsob je vhodnejší ako zriadenie pracovnej skupiny s potenciálnym dlhším časovým hľadiskom. Súčasne upozornil, že ide o legislatívu a nie interný právny predpis rady. Preto treba vychádzať aj z toho, že riadny legislatívny proces nemôže byť obídený, zahrňujúci aj medzirezortné pripomienkové konanie, Legislatívnu radu vlády SR, ako aj Národnú radu SR.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Poznamenal, že minister spravodlivosti SR odporučil dať návrh na vyjadrenie všetkým členom rady s následným rokovaním o vznesených pripomienkach.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Požiadala, aby v druhom kole bola zriadená pracovná skupina.

Marian Mesároš, výkonný riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva

Informoval o zisteniach v zmysle formulovanej úlohy. Personálne zabezpečenie strediska vníma ako osobnú úlohu s cieľom zlepšiť fungovanie činnosti strediska pozostávajúcej z vytvorenia stabilného a perspektívneho pracovného prostredia pre jeho zamestnancov. Uviedol, že v časovom rozpätí dvoch až troch rokov sa v stredisku vystriedali desiatky ľudí, čo nepredstavuje dôvod k spokojnosti. V septembri 2014 sa stredisku končí nájomná zmluva. Keďže stredisko nemá vlastné priestory a vynakladá značnú časť pridelovaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu práve na zabezpečenie svojho sídla, je potrebné nájsť nové sídlo, ktoré bude lepšie spĺňať požiadavky na činnosť strediska, najmä pre jeho klientov. Malo by ísť o sídlo, ktoré je bezbariérové, dostupné a ktoré umožňuje z hľadiska kontaktu s klientmi čo najlepšie prostredie. S otázkami týkajúcimi sa odborných, technických a personálnych vecí súvisí aj otázka, ako je stredisko vnímané verejnosťou. Ak vyvstanú otázky v súvislosti s jeho mandátom, úlohou a povinnosťou strediska je k tým najvýraznejším zaujať stanovisko a medializovať svoje postoje, a to ako v oblasti diskriminácie, tak aj v oblasti ľudských práv, vrátane práv detí. O týchto otázkach je potrebné z hľadiska mediálneho priestoru rozširovať informácie z dôvodu, aby tieto zásadné veci odznali a odštartovali ďalšiu diskusiu a vývoj v tejto oblasti. S prezentáciou strediska súvisí aj jeho webstránka, ktorá taktiež potrebuje vylepšenie. V rámci webstránky aktuálne prebiehajú úpravy, ktoré majú smerovať nielen k informovaniu o činnosti strediska, ale všeobecne o ľudských právach a diskriminácii. Z pohľadu transparentnosti sa na webstránke nachádzajú aj konkrétne informácie o zamestnancoch strediska, ako aj členoch správnej rady strediska, vrátane ich funkcií, činností a fotografií. Úlohou strediska smerom do budúcnosti v rámci šírenia informácií a vzdelávacích aktivít tvoriacich podstatnú náplň práce strediska je hľadať stále nové skupiny, ktoré vzdelávanie potrebujú, prispôbovať a vytvárať im aktuálne vzdelávacie programy k spoločenskému a právnemu vývoju, ktorý na Slovensku prebieha a existuje. Ako výzvu do budúcnosti uviedol, aby tieto skupiny v podobe marginalizovaných sociálnych skupín, mladých ľudí, dôchodcov alebo osôb so zdravotným postihnutím dokázali získať informácie, ktoré potrebujú. Jednou zo zákonných úloh strediska je monitorovanie ľudských práv, ktoré sa realizujú odoberaním denného monitoringu médií. Stredisko však dlhodobo nemá formalizovaný zber informácií z rezortných informačných kanálov o relevantných dátach ako je oblasť ľudských práv, nediskriminácia, práva dieťaťa, čo je potrebné zmeniť. V súčasnosti sa skúma priestor na rokovanie s jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy s cieľom zabezpečiť prístup k takýmto dátam, ktoré vznikajú v rámci rezortných štatistík. Potrebné sú aj prípadné rokovania o rozšírení sledovaných údajov na

úrovni týchto subjektov, akými sú dočasné vyrovnávacie opatrenia alebo konkrétne dáta v prípade diskriminačných žalôb v súdnej štatistike. Popri uvedených odborných otázkach stredisko musí a aktuálne aj rieši interné povinnosti, ktoré má a ktoré neboli roky plnené v potrebnom rozsahu. Niekedy ide o veci, ktoré neboli vyriešené za dvadsať rokov činnosti strediska. Aktuálne sa stredisko zaoberá kompletnou revíziou knižničného fondu, keďže sa v ňom nachádzajú neaktuálne publikácie. Práce prebiehajú aj na archívnych dokumentoch strediska, ktoré je potrebné odovzdať Slovenskému národnému archívu. V týchto dňoch sa pracuje na archívnych dokumentoch strediska z rokov 1993 až 2003, teda od úplného začiatku činnosti strediska. Identifikoval v stredisku veľa majetku, ktorý je potrebné v rámci jednotlivých komisií zhodnotiť, čo do jeho využitia, vyradenia a zlikvidovania. V rámci aktuálnej diskusie o novelizácii zákona o stredisku s prepojením na úlohy a smerovanie strediska smerom do budúcnosti uviedol, že nie je náhoda alebo samoučelnosť, keď stredisko funguje ako národná inštitúcia pre ľudské práva vrátane práv detí a tiež aj ako národný orgán pre rovné zaobchádzanie. Spojenie týchto dvoch hlavných odborných oblastí a fungovania činnosti strediska považuje za veľmi cenné a efektívne. Diskriminácia vždy súvisí s nejakým ľudským právom, a nikdy preto nemôže byť osamotená. Na druhej strane, ľudské práva sa ťažko a efektívne realizujú, pokiaľ im stojí v ceste intolerancia alebo určité predsudky. Za prínosné na stredisku považuje to, že stredisko má prienik nielen do verejnej sféry, ale aj do sféry súkromnej. Stredisko má partnerov nielen v rámci SR, ale aj v zahraničí, čo znamená, že zistené nedostatky a dobrá prax presahujú územie SR. Legislatívna minulosť SR opakovane potvrdila, že prax vybrať to najlepšie z viacerých štátov a pretaviť to do slovenského zákona často nefunguje z dôvodu nedostatočného zohľadnenia individuálnych potrieb v prostredí SR. To však nevylučuje to, aby sa príklad zahraničnej dobrej praxe nezohľadnil. Poukázal na sieť Equinet, ktorej je stredisko členom, a v ktorej sa národné inštitúcie pre ľudské práva a národné orgány pre rovné zaobchádzanie často zjednocujú vzhľadom na personálne, finančné a tiež odborné výhody. So sformulovanou požiadavkou pôsobenia strediska a jeho vymedzenia v zákone súvisia Parížske princípy v kontexte aktuálne prebiehajúcej akreditácie strediska a jeho posudzovania. Uskutočnilo sa zasadnutie subakreditačnej komisie medzinárodného riadiaceho výboru národných inštitúcií pre ochranu ľudských práv. V deň zasadnutia bolo stredisko telefonicky kontaktované. Následne bolo stredisku doručené písomné stanovisko akreditačnej komisie s odporúčaniami, ktoré predloží medzinárodnej koordinačnej komisii ako rozhodovaciemu orgánu pre udelenie akreditácie. Proces sa uzavrie udelením akreditačného stupňa strediska alebo konštatovaním jeho nesúlady s Parížskymi princípmi. Podľa jeho názoru stredisko nie je v plnom súlade s Parížskymi princípmi a nezíska stupeň akreditácie A. V súvislosti s novelizáciou zákona o stredisku spomenul hlavné body, ktoré boli aj predmetom komunikácie s akreditačným výborom. Ide o otázky potreby rozšírenia ľudsko-právneho mandátu, výberu a vymenovania správnej rady strediska, pluralizmu a diverzity správnej rady strediska, politického pôsobenia správnej rady strediska, funkčnej imunity a nezávislosti členov správnej rady strediska, funkčného obdobia členov správnej rady strediska, adekvátne financovanie strediska vrátane odmien pre členov správnej rady a spolupráce s ostatnými ľudskoprávnymi orgánmi. V súvislosti s aktuálnymi prácami na novele zákona o stredisku je pripravený poskytnúť rade a Ministerstvu spravodlivosti SR k dispozícii konečné hodnotenie akreditácie strediska, ako aj ho zverejniť na webstránke a rokovať o tomto materiály s kýmkoľvek, kto má záujem objektívne, konštruktívne a vecne diskutovať. Materiál bude k dispozícii približne o 1 mesiac. Je presvedčený o tom, že spoločne sa prispeje k vytvoreniu takého zákona o stredisku, ktorý bude spĺňať status A podľa Parížskych princíпов. Dosiahnutie tejto úrovne fungovania strediska je prvoradým dôvodom novelizácie zákona o stredisku. V tejto súvislosti uviedol stretnutia a neformálne rokovania s relevantnými partnermi, ktoré sa uskutočnili v poslednom období. Išlo o výkonnú riaditeľku Equinetu, predsedníčku Rady Equinetu, vedúceho oddelenia Európskej komisie pre legislatívu rovného zaobchádzania, predsedu Medzinárodného riadiaceho výboru národných inštitúcií pre ochranu ľudských práv, vedúcu sekretariátu Európskeho združenia národných inštitúcií na

ochranu ľudských práv a šéfa sekcie národných inštitúcií a regionálnych mechanizmov Organizácie spojených národov. V týchto rokovaníach by chcel pokračovať nielen na medzinárodnej úrovni. Je si vedomý potreby rokovaní a presného sformulovania otvorených otázok. V tejto súvislosti je potrebná odborná diskusia. Cieľom je vybudovať zo strediska spoľahlivý a zodpovedný orgán v podobe Národného orgánu pre ochranu ľudských práv, ako aj Equality Body. Je pripravený a chce komunikovať o konkrétnych aspektoch činnosti strediska, viesť konštruktívny a vecný dialóg s vládny a mimovládny sektor ako v oblasti ľudských práv, tak aj v oblasti dodržiavania zásady rovného zaobchádzania, a hľadať možnosti a priestor na spoluprácu všade tam, kde je to potrebné, nielen na území SR, ale aj v zahraničí.

Anton Martvoň, poslanec, Ústavnoprávny výbor Národnej rady SR

Poukázal na správnu radu strediska, ktorej je členom a predsedom. Spôsob kreovania správnej rady, ktorý bol namietaný a spomínaný, je zakotvený od roku 2003. Od roku 2003 sa tento spôsob kreovania správnej rady nemenil a na základe tohto spôsobu kreovania správnej rady sa stali členmi správnej rady aj p. Sabolová, Radičová, Kolíková. Poukázal na to, že už v čase novely zákona o stredisku v roku 2003 bolo deklarované, že novela bude v súlade s Parížskymi princípmi. Uviedol, že po jedenástich rokoch bola skonštatovaná opačná skutočnosť. Ďalej poukázal na argumenty operatívneho riešenia, ktoré sú, vzhľadom na neriešenie tejto otázky, nepresné. Požiadal radu, ako aj ministra spravodlivosti SR, aby osoby, ktoré boli v roku 2003 v pracovnej skupine neboli do legislatívneho procesu prizývané, nakoľko si riadne neodviedli svoju prácu.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Podakoval výkonnému riaditeľovi za informáciu.

Veľmi šťastnou zhodou je, že novelizácia zákona sa uskutočňuje paralelne so žiadosťou strediska o obnovenie akreditácie. Vznesené pripomienky budú výrazným spôsobom premietnuté do novely zákona. Práce na novele majú byť vykonané tak, aby po jedenástich rokoch nebolo vyčítané, že novela nespĺňa medzinárodné štandardy.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Návrhy na zmenu zákona boli v súlade s Parížskymi princípmi, ale neprešli v parlamente. Nesúhlasila s názorom, aby sa vopred vylúčili členovia pracovnej skupiny, pričom poukázala na potrebu konštruktívnosti práce.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Poukázal na zapracovanie pripomienok s cieľom dosiahnuť kvalitné znenie zákona a kvalitného strediska. Podakoval ministrovi spravodlivosti SR a výkonnému riaditeľovi strediska za informácie.

BOD 9

Miroslav Lajčák, predseda rady

Informoval, že v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR bola zriadená pracovná skupina rady k možnostiam skvalitnenia procesu poskytovania dotácií v ľudskoprávnej oblasti. Na rokovaní rady bude po ukončení procesu diskusií pracovnou skupinou predložený komplexný materiál s návrhom uznesenia rady. Odporučil, aby predložený návrh uznesenia bol vnímaný ako východisko pre ďalšiu diskusiu v pracovnej skupine.

Daniel Milo, tajomník Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie

Uviedol, že výbor sa podľa čl. 3 ods. 2 štatútu výboru vyjadruje k použitiu prostriedkov štátneho rozpočtu na riešenie problematiky rasizmu a extrémizmu a navrhuje spôsob ich použitia na realizáciu úloh spojených s predchádzaním a elimináciou rasizmu a extrémizmu. Z tohto dôvodu aj v zmysle schváleného harmonogramu činnosti výboru bolo uskutočňované mapovanie alebo prieskum existujúcich dotačných schém v rámci jednotlivých rezortov. Výbor dospel k názoru, že je potrebné adresnejšie a efektívnejšie zamerať výzvy v rámci jednotlivých rezortov aj na tieto špecifické problematiky. Z toho dôvodu výbor 28.1.2014 prijal uznesenie č. 17, predmetom ktorého je odporúčanie rade prijať uznesenie, ktoré sa týka zaradenia priorit umožňujúcich cielenú a adresnú podporu aktivít smerujúcich k prevencii a eliminácii rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie do priorit dotačných výziev na nasledujúce obdobie.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Poukázal na vytvorenie pracovnej skupiny v rámci Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Uvedené uznesenie sa môže považovať ako východisko pre prácu alebo pre priestor, v ktorom sa bude pracovná skupina pohybovať.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Pracovná skupina v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR rieši zlepšenie procesu poskytovania dotácií. Uznesenie výboru je adresované predovšetkým Ministerstvu vnútra SR a Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Pavol Cziráč, Ministerstvo obrany SR

Navrhol v odporúčaní uvedenom v uznesení konkretizovať príslušné rezorty. Uviedol, že v zákone 435 z roku 2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany SR v taxatívne vymedzených možnostiach nie je táto problematika zahrnutá. Z toho dôvodu Ministerstvo obrany SR nemôže prekračovať zákon.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Navrhol zostať pri pôvodnej verzii uznesenia z dôvodu možného opomenutia niektorého subjektu. Príslušné rezorty a inštitúcie majú vedomosť o tom, že sú uznesením viazané.

Rada uznesením č. 104 schválila priority dotačných výziev rezortov zastúpených v rade na základe odporúčania Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

Hlasovanie: Za 28, Proti: 0, Zdržali sa: 1

BOD 10

Miroslav Lajčák, predseda rady

Informoval o uznesení vlády SR č. 45 z 29.1.2014, ktorým bola schválená integračná politika SR. Gestorom spracovania bolo Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V rámci bodu tri – Kultúrna a spoločenská integrácia sa nachádza opatrenie č. 10. Podľa tohto opatrenia sa rade ako zodpovednému subjektu dáva na zváženie vytvorenie osobitného Výboru pre práva cudzincov. Uviedol, že s cieľom zabezpečenia plnenia predmetnej úlohy adresoval list ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR a štátnemu tajomníkovi Ministerstva vnútra SR so žiadosťou o vyjadrenie k návrhu uznesenia rady. Štátny tajomník Ministerstva vnútra SR vyjadril súhlas s návrhom uznesenia rady. Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo svojom stanovisku navrhol posun termínu plnenia uznesenia z pôvodne

navrhovaného 15.6.2014 na 30.9.2014 s cieľom zosúladenia uznesenia rady s uznesením vlády SR, ktoré v bode B.2 ukladá rozpracovať integračnú politiku SR do akčných plánov na podmienky príslušných rezortov do 30.9.2014.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Upriamila pozornosť na opodstatnenie pracovnej skupiny, ktorá bude zriadená po splnení úlohy.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že pracovná skupina bude schválená vopred. Ide o návrh, ako sa postaviť k uzneseniu vlády SR, v ktorom sa nachádza odporúčanie. Otázkou je nevyhnutnosť vytvorenia ďalšieho výboru, keďže pracovná skupina by mohla byť postačujúca. Potrebné je časové zosúladenie, v zmysle ktorého sa k predmetnej veci musí vyjadriť rada s následným zapracovaním do uznesenia vlády SR. Posun termínu plnenia uznesenia vyplýva z potreby ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR poradiť sa s radou o spôsobe vysporiadania sa s uznesením vlády SR.

Rada jednomyselne schválila uznesenie č. 105 k plneniu opatrenia Integračnej politiky SR, ktorým ukladá podpredsedovi rady a ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci so štátnym tajomníkom Ministerstva vnútra SR rozpracovať opatrenie č. 10 bodu 3. Integračnej politiky SR schválenej uznesením vlády SR č. 45 zo dňa 29. januára 2014 týkajúcej sa zváženia vytvorenia Výboru pre práva cudzincov.

BOD 11 a)

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Pracovná skupina k možnostiam skvalitnenia procesu poskytovania dotácií v ľudskoprávnej oblasti vznikla na základe iniciatívy p. Macka a p. Mesochoritisevej ako členov rady zastupujúcich občiansku spoločnosť. Pracovná skupina bola kreovaná na základe jeho výzvy z 12. zasadnutia rady. O členstvo v pracovnej skupine prejavili záujem zástupcovia Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, strediska, p. Mamojka ako podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím a zástupkyňa Nadácie otvorenej spoločnosti. S ponukou na spoluprácu v pracovnej skupine vzhľadom na svoju agendu bol oslovený aj Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Obidve inštitúcie nominovali svojich zástupcov. Pracovná skupina sa doposiaľ zišla štyrikrát. Jej členovia sa zhodli na kategorizácii odporúčaní podľa ich možnosti uvedenia do praxe. Išlo o odporúčania, ktorých aplikácia si bude vyžadovať legislatívne úpravy niektorých zákonov a o odporúčania, ktoré možno aplikovať bez zmien v zákonoch. Pracovná skupina sa opäť zíde koncom apríla. S cieľom predrokovania možnosti uvedenia odporúčaní do praxe, ktoré si vyžadujú legislatívne úpravy, bude následne zorganizovaný okrúhly stôl za účasti členov pracovnej skupiny a gestorov príslušných zákonov. Požiadal zástupcov ministerstiev financií, vnútra, kultúry, Úrad vlády SR a Úrad verejného obstarávania o poskytnutie súčinnosti, ako aj o ich účasť na rokovaní. Listy v jeho mene budú v najbližších dňoch expedované. Výstup pracovnej skupiny v podobe súboru odporúčaní bude predložený rade na prerokovanie, pričom očakáva širšiu diskusiu v rámci tohto pléna. Odborné hodnotenie projektu a maximálna transparentnosť pri poskytovaní dotácií v gescii Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR je jeho prioritou a ako ukazuje diskusia v rámci rady, aj prioritou rady. Uvedené predstavovalo prvú informáciu o tom, že pracovná skupina bola vytvorená.

Predmetný výstup je v štádiu prípravy, pričom po ukončení činnosti pracovnej skupiny bude zaradený na rokovanie rady.

2/ Oslovil radu s návrhom aktívnej participácie na hodnotení projektov predložených v rámci schémy Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd LP/2014. Požiadal záujemcov spomedzi členov rady, ktorých nelimituje možný konflikt záujmov, o kontaktovanie sekretariátu rady hneď po skončení zasadnutia. Každá navrhovaná nominácia bude starostlivo zvážená.

BOD 11b)

Miroslav Lajčák, predseda rady

Oznámil, že v Rade vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie sú neobsadené dve miesta zástupcov rady po zosnulom p. Kamilovi Vajnorskom, podpredsedovi Výboru pre seniorov a po pánovi Lacovi Oravcovi, ktorý v predchádzajúcom období predsedal Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Požiadal členov rady, aby do 16.4.2014 zaslali sekretariátu rady návrhy na obsadenie uvedených dvoch neobsadených miest.

Mária Nicolaouová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Informovala, že na zajtrajšom zasadnutí Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie bude okrem iného venovaná pozornosť aj členskej štruktúre a rozsahu Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie. Pravdepodobne bude navrhnutý dodatok k štatútu Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie, ktorý určitým spôsobom ovplyvní aj počet a zastúpenie členov rady v Rade vlády pre mimovládne neziskové organizácie. Takisto sa Rada vlády pre mimovládne neziskové organizácie bude venovať aj nominácii za pani Faltinovou do rady. V tejto súvislosti neformálne odporučila odklad na zasielanie nominácií za zástupcov rady do Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie. Uviedla, že všetky závery zasadnutia Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie budú oficiálne odkomunikované.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Opýtal sa na navrhovaný termín odloženia predkladania nominácií.

Mária Nicolaouová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Uviedla, že po rokovaní Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie by mali vedieť.

BOD 11c)

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Uviedol, že na zajtrajšom rokovaní Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie bude prerokovaný materiál Analýza alebo evaluácia štyroch dialógov o verejných politikách. Materiál vypracovala Slovenská akadémia vied na základe požiadavky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a obsahuje aj časti týkajúce sa prípravy stratégie. Aj vzhľadom na to, že súčasťou predmetného dokumentu sú tiež pasáže o pôsobení rady, navrhol, aby bol materiál zaradený do programu nadchádzajúceho riadneho zasadnutia rady.

2/ Informoval, že po minuloročnom pozitívnom ohlase na výtvarno-literárnu súťaž Ľudské práva očami detí pre základné školy a osemročné gymnáziá dňa 20.3.2014 vyhlásil jej druhý ročník. Osobitne poďakoval Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR, Juvente a Slovenskému výboru pre UNICEF za aktívnu spoluprácu pri príprave súťaže. Vyjadril presvedčenie, že sa začalo s tradíciou, ktorá sa podobne ako Olympiáda ľudských práv bude aj v budúcnosti tešiť veľkému záujmu. Uviedol,

že bol príjemne potešený ohlasom škôl a celým vyhodnotením. Všetkých prítomných požiadal, aby súťaž podporovali a aby sa zúčastnili jej následného vyhodnotenia v júni 2014. Súčasne zablahoževal víťazovi 16. ročníka Olympiády ľudských práv Ivarovi Smahovi z Gymnázia Metodova v Bratislave, ktorý získal týždňovú stáž na stájej misii SR pri OSN so sídlom v Ženeve s účasťou na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Podľa jeho názoru by rada mala zaujať postoj k aktivitám štátom plateného župana v Banskej Bystrici. Tieto aktivity spočívajú v dehonestácii SR ako člena EÚ, deštruovaní vlajky v Nitre, v zvesení vlajky z jeho úradu a v zneužívaní tlače Náš kraj, ktorú používa pre svoje politické účely, a v ktorej oslavuje Prvú Slovenskú republiku v roku 1939 – 1945 s obrázkom Jozefa Tisa. Vyjadril domnienku, podľa ktorej, ak existuje Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie, rada by mala zaujať postoj, keďže štátne orgány nezaujímajú dosť razantný postoj voči človeku, ktorý predstavuje hrozbu pre perspektívu SR. Poukázal na šíriace sa neofašistické aktivity v Európe. Z toho dôvodu by rada nemala mlčať a v rámci predchádzania intolerancie a šírenia antisemitizmu by mala zaujať určitý postoj.

Anton Martvoň, poslanec, Ústavnoprávny výbor Národnej rady SR

Pripojil sa k výzve p. profesora Pavla Traubnera, nakoľko aj podľa jeho názoru sa spomínaná osoba blíži niektorými konaniami k naplneniu určitých skutkových podstát určitého trestného činu. Uviedol, že nechce nikoho krivo obviňovať. Dal na zváženie príslušným výborom, aby uvedené prehodnotili, zanalyzovali a prípadne podali trestné oznámenie pre zneužité právomoci verejného činiteľa.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Prihlásil sa k vyjadreniu p. profesora Traubnera. Z titulu jeho funkcie dal vyhlásenie k p. Kotlebovi a plne sa stotožnil s tým, aby aj rada k uvedenému zaujala stanovisko. Poukázal na dve možnosti v podobe využitia procedúry per rollam alebo k predloženiu formulácie vyjadrenia na najbližšie zasadnutie rady. Prihlásil sa k možnosti, aby bol návrh rady sformulovaný a následne rozposlaný členom rady na vyjadrenie. V prípade nevyhovujúcej korešpondenčnej formy by bol návrh vyhlásenia pripravený k budúcemu zasadnutiu rady.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Uviedla, že s uvedenou iniciatívou je možné sa vysporiadať okamžite bez akéhokoľvek vyhlásenia. Podľa jej názoru sa ex offio môže konať v takých prípadoch, keď je jasné, že ide o trestný čin, bez podania trestného oznámenia. Navrhla vyzvať príslušné orgány, keďže vyhlásenia budú taktiež obsahovať vyzvanie príslušných orgánov. Rada nemôže dávať trestné oznámenia.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Trestné oznámenie môže podať každý. Diskusia je zameraná na dosiahnutie stanoviska rady.

Šarlota Pufflerová, podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie, výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Navrhla, aby vo vyhlásení rada vyzvala príslušné orgány konať.

Bernard Priel, riaditeľ Migračného úradu SR

Navrhol oddeliť uvedené skutočnosti. Priklonil sa k tvrdeniu p. profesora Traubnera. Je logické, aby rada takéto konanie odsúdila. Je potrebné oddeliť trestnoprávnu zodpovednosť bez zasahovania do kompetencií štátnych orgánov, ktoré majú postihovať trestnú činnosť.

Miroslav Lajčák, predseda rady

1/ Súhlasil, že rada by sa mala zdržať výziev voči príslušným orgánom, ktoré sa môžu urobiť individuálne. Členom rady bude zaslaný návrh vyhlásenia, ku ktorému môžu zaslať stanovisko.

2/ Uviedol, že nevidí rozpor v tom, čo sa prednieslo. Vyjadrenie rady by nemalo byť formálnym podaním na políciu.

3/ Uviedol, že výhrada bola procedurálna, pričom bolo dohodnuté nezaradovať na zasadnutie rady body, ktoré majú byť vypracované na zasadnutí rady. Poukázal na to, že ak je akýkoľvek bod navrhnutý na zaradenie na zasadnutie rady s minimálnym časovým predstihom, tak je zaradený vždy. Členovia rady by mali mať možnosť k nemu zaujať stanovisko. Poukázal na to, aby rada bola dôsledná pri rešpektovaní vlastného rokovacieho poriadku a toho, čo bolo na začiatku dohodnuté.

Pavel Traubner, podpredseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Rada by mohla prijať uznesenie, ktoré by vyústilo do zaujatia istého postoja. Poznamenal, že ide o štátneho činiteľa, ktorý je platený z verejných prostriedkov, pričom sa správa tak asociálne, že v tom vidí obrovskú hrozbu pre perspektívu SR, pre Národnú radu SR a pre rešpektovanie SR v EÚ.

Miroslav Lajčák, predseda rady

V tomto prípade by vzhľadom na časové hľadisko mala rada reagovať operatívne. Navrhol, aby sa zaujalo stanovisko korešpondenčne.

Návrh vyhlásenia bude na posúdenie zaslaný členom rady elektronicky. V prípade nezhody môže byť v tejto veci otvorená diskusia na budúcom rokovaní rady.

Martin Macko, podpredseda Výboru pre práva lesieb, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

Súhlasil, aby bola vec predložená členom rady takýmto spôsobom s možnosťou 5 dní na vyjadrenie. Poukázal na problém hlasovania procedúrou per rollam, v zmysle ktorého je možné hlasovať spôsobom áno – nie.

Miroslav Lajčák, predseda rady

Uviedol, že v tomto prípade sa nebude uplatňovať klasická procedúra per rollam, ale korešpondenčná komunikácia s možnosťou vyjadriť sa s prípadným doplnením vyhlásenia. V prípade nedosiahnutia konsenzu bude vec prerokovaná na ďalšom zasadnutí rady, ktoré sa uskutoční dňa 21. mája 2014.

Zapísali:

Milica Jančulová

vedúca oddelenia koordinácie agendy ľudských práv

Katarína Stehlíková a Dana Srpoňová

oddelenie koordinácie agendy ľudských práv

Za správnosť:

Barbara Illková

generálna riaditeľka sekcie právnej a konzulárnej, tajomníčka rady

Schválil:

Miroslav Lajčák

podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, predseda rady

